

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cok. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujege izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mess 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1120 Uspešen nastop torpednih letal

6000 tonski parnik potopljen Sovražnik je izgubil 28 letal

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:
V ponovnih nočnih nastopih ob alžirskih obalah so naša torpedna letala potopila 6000 tonski parnik ter težko poškodovala še drug enak velik parnik.

Ladje, zasidrana pred Pantellerijo, so bile včeraj napadene od nemških letal, ki so zadelo 5000 tonski parnik in en rušilec. Na povratku so sestrelila en sovražni bombnik.

Nasprotne letalske skupine in posamična letala so bombardirala ter obstreljevala mestna središča in kraje na Sardiniji, Siciliji, Kalabriji in Campagni. Pri teh napadih je sovražnik zgubil 27 letal, od katerih je 6 sestrelilo protiletalsko topništvo pri Trapaniju, 4 protiletalska obramba v Olbiji, 17 pa so ji zbili osni lovci in sicer 15 nad Sardinijo in 2 nad Messino. Nekaj članov posadke je bilo ujetih.

Dodatek k vojnemu poročilu:

Torpednim letalom, ki so izvedla nastope, omenjene v današnjem vojnem poročilu, so poveljevali naslednji poveljniki posadke: poročnik Durante Raffaele iz Campobasso, poročnik Maltini Mario iz la Spezie, podporočnik Morselli Luigi iz Villapomme (Napoli).

Po napadih, omenjenih v današnjem vojnem poročilu so bile doslej ugotovljene naslednje izgube med civilnim prebivalstvom: 10 ranjenih v Olbiji; 10 mrtvih in 54 ranjenih v Messini; 11 mrtvih in 20 ranjenih v Siracusi.

Iz »Odredbenega lista« fašistične stranke

Rim, 19. jun. AS: Uredbeni list fašistovske stranke poroča:

Omemba: Fašisti Marcello Serasanotti, bivši zvezni tajnik v Mogadisciu in zvezni podtajnik v Bologni; Piero Alessandri Regoli Quazzi, član fašističnega vodstva v Montalcione (Siena); Ettore Annone, zaupnik GUFa v Turinu; Carlo Felice de Negris, fašistovski tajnik v Melfiju (Potenza); Francesco La Fatta, zaupnik GUFa v Paternu (Palermo); in Giacomo Giavarini, načelnik skupine fašista v Di Salvo (Bergamo), so junško padli v boju.

Fašist Remo Montanari je imenovan za izrednega komisarja pri Narodni ustanovi za vojne sirote.

Imenovanj so bili: fašisti vseučiliščnik Giuseppe Oggiani za tajnika GUFa v Tarentu, namesto fašista Gian Domenico Mastrandrea, ki je pod orožjem; fašisti vseučiliščnik Mario Rodotà, za vodjo GUFa v Siracusi; fašisti vseučiliščnik Carlo Delmeo za vodjo GUFa v Apuniji; fašisti vseučiliščnik Remo Sanmartino za vodjo GUFa v Campobasso namesto fašista Giovannija Barona, ki je pod orožjem.

»Moramo se klanjati junakom Pantellerije«

Buenos Aires, 19. junija. »New York Times« piše v svojem članku o padcu Pantellerije: »Nekaj strelcev je še padlo potem ko so naše čete prišle na kopno. Oddali so jih sovražni oddelki, ki še niso dobili povelja za predajo. Pantellerija je imela najstrašnejše bombardiranje, ki ga je doslej doživel kateri koli otok. V zadnjih 24 urah je padlo nanjo trikrat toliko bomb kot so jih Nemci zmetali na London v eni noči, in več bomb kakor so jih letalci združenih narodov ves mesec april in maj zmetali na cilje v Sredozemlju. Moramo se klanjati junakom, ki so držali Pantellerijo in še toliko časa.«

Majot Elliot piše v »New York Herald Tribune«, da zavzete Pantellerije ni velika zmagaja, marveč

Dolga ali kratka vojna

»La Stampa« objavlja uvodnik z naslovom »Dolga ali kratka vojna«, v katerem pravi: Sovražniki zmotno pišejo o Nemčiji, češ da je šla v vojno prepričana, da bo kratkotrajna. Anglosasi pa da so že v začetku spoznali, da so jim potrebne dolge priprave, preden se bodo lahko merili s sovražnikom. Iz tega izhaja po sovražniškem mnenju premoč anglosaske zveze nad osjo. Osi narodi da so razočarani nad bliskovito vojno, izmučeni, in si žele miru. Demokratski narodi pa da so bili pripravljeni na dolgo vojno in da so navzlic vojnemu naporu mnogo bolj sveži ter so zato sposobnejši za odpor in vztrajnost.

Niž ni bolj površnega kakor takšno gledanje. Naj je resnična ali napačna trditve, da sta Nemčija in os verovali v kratko vojno, je vsekakor govtovo, da sta se pravočasno pripravili na misel in na stvarne potrebe dolge vojne, dolge, odporne vojne. Res je ravno obratno, da se v sovražnem taboru kažejo znaki nepotrpežljivosti in zmuenosti. Ravno v nasprotnem taboru vstajajo sanje, utvarne sanje, češ da je blizu poraz osi. Brez ozira na opomine,

Vsi turški listi razpravljajo o govoru ministrskega predsednika Saradogluja na zboru republikanske ljudske stranke ter poudarjajo odločno vojno, da hoče Turčija ostati izven sedanjega spopada.

Krvave sovjetske izgube ob Kubanju

Nočni napad dveh sovjetskih brigad izjalovljen - Dva sovjetska parnika potopljena

Hitlerjev glavni stan, 19. jun. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na severnem odseku kubanjskega predmostja se je izjalovil nočni napad dveh sovražnih brigad. Sovjeti so utrpeli hude krvave izgube.

Letalstvo je potopilo ob izlivu reke Volge spet dve trgovski ladji po 8000 odtosno 3000 ton in poškodovalo dve nadaljnji ladji srednje velikosti.

Na morju okrog Pantellerije so hitra nemška bojna letala zadelo s težkimi bombami neko prevozno ladjo in manjšo bojno enoto.

Pri oboroženem ogledniškem nastopu nad Atlantikom je bil hudo zadet sovražni prevozni parnik.

Sovražnik je izgubil včeraj v Sredozemlju 28 letal. Eno nemško lovsko letalo se ni vrnilo.

Pri letalskih napadih na alžirsko pristanišče v noči na 18. junij je bila, kakor je bilo mogoče sedaj ugotoviti, uničena 6000 tonska transportna ladja, dve nadaljnji pa sta bili hudo poškodovani.

Berlin, 19. junija. Vojno delovanje na odseku severno od Vorosilovgrada je čedalje obsežnejše. Nemško topništvo, ki že dosega okolico tega mesta, je ponovno bombardiralo postajo ter druge vojaške točke v predmestjih, tankovski oddelki pa so napadali tiste točke, ki jih imajo boljševiki še v posesti severno od mesta na zahodnem Dončevem bregu. Bojev so se udeležili »tigri«, ki so v nekaj urah zavzeli večino sovražnih postojank južnozhodno od Nikolajevska, majhne vasi ležeče severno od Vorosilovgrada.

Boljševiki so se zagrizeno branili. Posluževali so se predvsem topništva, toda tanki so pregazili topove z vojaštvom vred in so se polastili vseh sprednjih sovjetskih postojank.

Fašisti Vanda Goriot Bruschi in Laura Calvi Roncali sta nehali biti nadzorici ženskih fašistev.

Za nadzorice ženskih fašistev so imenovane naslednje fašistke, ki ohranjajo tudi mesto zaupnic pri ženskih fašistih v vsaki pokrajini.

Pia Pallotta Garzia, mati odlikovana z zlato kolajno, nadzorica na razpoložanju; Anna Maria della Rosa Giusti, zaupnica ženskih fašistev v Cremona; Vendramina Marcello Brandolini, zaupnica ženskih fašistev v Veneziji; Teresa Marogna De Lutti, zaupnica ženskih fašistev v Modeni; Piera Gatteschi Fondelli, zaupnica ženskih fašistev v Rimu; Maria Ortona Valentini, zaupnica ženskih fašistev v Napoliju; Bianca Giuliano, zaupnica ženskih fašistev v Foggiji; Angela Teresa Rosso, zaupnica ženskih fašistev v Enni; Vittoria Luce Danetta, zaupnica ženskih fašistev v Reggio Calabria.

Imenovane so za zaupnice pokrajinskih zvez ženskih fašistev naslednje fašistke: Cagliari: Rosa Daniela, Enna: Angela Teresa Rosso, Corfu: Maria Jane, Perugia: Eugenia Bonucci Pintinelli, Reggio Calabria: Vittoria Luce Danetta, Salerno: Anna Dinella, Udine: Nella Pampis, Vercelli: Mari a Gay, Como: Maria Federica Savoia.

krajevni uspeh. V uradnih pripombah in člankih je opaziti zlasti dvojje: na eni strani trdijo, da je padec Pantellerije dokaz, da so letalske sile sposobne odločiti o zmagi. Po drugi strani pravijo, da je zavzetje Pantellerije dokaz za zrahljanje italijanske morale. Niti prvo, niti drugo mnenje ne odgovarja resnici. Pantellerija se je morala predati kombinirani blokadi bombnikov in pomorskih sil.

Pantellerija je majhen otok, ki ni imel vode. Izpostavljen je bil najstrašnejšemu bombardiranju v zgodovini vojne. Po dvajsetdnevni borbi bi se v podobnih okoliščinah vsaka posadka morala predati. Zato torej na noben način ni mogoče dvomiti o morali Italijanov.

Protizakonito ravnanje z nemškimi interniranci

Berlin, 19. junija. AS: Nemška uradna poročevalska agencija v nekem današnjem poročilu polemizira s sovražno propagando, ki razširja nalogorostasne novice o nekem slabem postopanju nemških oblasti z ameriškimi državljani, interniranimi v Nemčiji. V tej zvezi navajajo izjave, ki jih je v začetku leta podal ameriški podtajnik Sumner Welles zastopnikom tiska zadržujoč, da v Nemčiji najslabše ravnanje z interniranimi ameriškimi državljani, ki so v okoliščinah nasprotujočih mednarodnemu pravu bodisi po ječah, bodisi po koncentracijskih taboriščih.

Nemška agencija odločno zanika trditve o takšnem postopanju. Severni ameriški državljani so gostje nekega hotela v Baden-Badenu, isto pa

Nemško letalstvo prav tako ni počivalo. Od delki strmoglavcev so posegali v boje pri Vorosilovgradu, podpirali so »tigre« ter bombardirali celo vrsto sovražnih letališč v zaledju. Ponovno so bila tudi bombardirana sovjetska industrijska središča ob Volgi. (-Le Ultime Notizie.)

Dve leti vojne proti boljševizmu

Sovjeti so izgubili okrog 20 milijonov ljudi, 46.000 tankov, 30.000 topov, nad 40.000 letal in najrodovitnejše pokrajine

Berlin, 19. jun. AS: Še nekaj dni nas loči od druge obletnice vojne s Sovjetsko Rusijo. Na nemških pristojnih mestih so v zvezi s tem snoči poudarjali, da so boji na vzhodu navzile hudi zimi prinesli Nemcem uspehe, ki jim v zgodovini ni enakih. To dokazuje zasedba raznega ozemlja po nemških četah, dokazujejo pa to tudi zelo hude izgube, ki jih je pretrpela rdeča vojska.

Po dosedaj znanih številnih podatkih so Sovjeti v teh bojih izgubili vsega 5,5 milijonov vojakov, ki jih je nemška vojska ujela, nič manj ko 33.000 tankov, približno 50.000 topov in nad 40.000 letal. Če tem številkam pristojemo še nepreračunljivi vrsto padlih in ranjenih boljševikov, pridemo do ugotovitve, da je Sovjetska Rusija izgubila vsaj 20 milijonov ljudi. Kar zadeva ozemlje, so Sovjeti izgubili štirikrat toliko sveta, kakor znaša površina Anglije, poleg tega pa še poljedelske predele, ki so bili žitnica Sovjetske Rusije.

Ko govorijo o najvažnejših poglavjih vojne z boljševiki, poudarjajo v istih nemških krogih slovite spopade, ki so označevali prvo obdobje ofenzivnih nastopov leta 1941, ko so Nemci v velikanskih uničevalnih bitkah do 10. novembra ujeli 3.600.000 sovjetskih vojakov. V drugem obdobju, t. j. pozimi leta 1942, - pripominjajo dalje v berlinskih krogih - se je prvič pokazala

Razširjenje vojnega področja

Rim, 19. junija. AS: Uradni list prinaša Ducejev odlok, s katerim je za področje vojnih nastopov razglašeno ozemlje naslednjih pokrajin: Foggia, Bari, Brindisi, Lecce, Tarent, Cosenza in Catanzaro, dalje ozemlje pokrajine Reggio Calabria, kar ga ne obsega razglas z dne 21. maja letos, in pa ozemlje pokrajine Matera, ki je v vojnem stanju. S pričujočim razglasom se od danes dalje na tem ozemlju uvajajo določila vojnega kazenskega zakonika.

sovjetska vojska moč v vsej veličini in so se tedaj Nemci prepričali, da bodo, če hočejo ukloniti Sovjetsko Rusijo, morali uporabiti ogromno sredstev, mobilizirati nove množice in nove sile.

V tretjem razdobju vojne z Rusijo, t. j. v tistem, ki se je začelo z nemškim napadom spomladi in poleti 1942, so se odigrali boji ob spodnjem teku reke Volge in pod Kavkazom. Tudi neizmerne napore, ki so bili storjeni v tej dobi, ter veliki uspehi, ki so za tem prizadevanji prišli, niso privedli do uničenja sovražnika, ki mu je v zimskih bojih 1942-43, uspelo, utrditi se na bojni črti ob Doncu. Sovjetski poskusi pa niso rodili zaželenih vojaških uspehov, to pa zaradi nemške protiofenzive v letošnjem februarju in marecu na odseku vzhodno od Harkova.

V tukajšnjih krogih prihajajo do zaključka, da je vzhodno boljševizem dovolj trdn, da prepreči vdor boljševizma v Evropo in da so na tem boljševiki tako ugodne izhodne postojanke, da lahko služijo za pripravo in izvedbo vnaprej določenih načrtov. Nemška vojska in moč nene oborožitve dovoljujejo nemškimi poveljstvom, da se lahko postavijo po robu istočasnemu napadu na raznih boljševiki tako na vzhodu, kakor tudi na zahodu in na jugu.

Nemška protiletalska obramba je silna

Berlin, 19. junija. »Völkischer Beobachter« odgovarja na anglosaske bahanje o velikem številu njihovih letalstva. List piše, da je nemška protiletalska obramba, zlasti nočni lovci, na visini in izredno uspešna. Iz tega se da sklepati, da so Angloamerikanci navzile astronomskim številkam o letalski izdelavi v skrbih zaradi izgub, ki jih imajo angleški in ameriški letalci pri svojih nasilnih napadih. Ni slučaj, da anglosaske letalce ne upajo vedno bombardirati nemških mest, marveč s njihovi prvaki izbi-

rajo druge, manj nevarne cilje ali bolje rečeno, kraje, kjer ni industrijskih naprav.

Po drugi strani najde anglosaske in ameriške propaganda vedno način za opravičevanje svojih pogubnih izgub. Osuplo izjavo je podal predvčerajšnjim Stimson, ki je sporočil, da je bilo pri napadih na Wilhelmshafen in Cuxhaven izgubljenih 25 bombnikov, težko poškodovanih pa 20. S temi besedami je hotel prepričati javnost, da je izguba 25 (v resnici 40) letal razmeroma znosna. (-Il Piccolo.)

Regent Horthy - 75 letnik

Budimpešta, 19. junija. Včeraj je Madžarska praznovala 75-letnico regenta admirala Horthyja. Prestolnica je bila vsa v zastavah in listi so posvetili prve strani regentovemu rojstnemu dnevu. Mišljenje vseh Madžarov je bilo povzeto v značilnem stavku, objavljenem v madžarskih listih: »V popolni predanosti in priščrni navezanosti na regentovo osebo ni nikake razlike med Madžari in Madžari.« Nikolaj Horthy je v resnici ljubljen od vsega madžarskega ljudstva, ki vidi v njem zgodočene kreposti naroda. Madžarsko ljudstvo ve, da je po njegovi zaslugi uspelo njihovi državi premagati toliko velikih težav.

Vsi listi se spominjajo, kako je admiral Horthy začel gibanje, ki je strmoglavilo judovsko-boljševiški režim, vsiljen Madžarski iz Moskve in naglašajo, da je on s svojo modro

in odločno politiko ponovno zgradil madžarsko vojsko ter izvedel socialne reforme, ki so obustno izboljšale pogoje delavskih množic. Vlade, ki so si sledile na Madžarskem, so le izvajale regentove pobude, ki je od začetka jasno in zavestno v korist Madžarske navezval svojo politiko na tesno prijateljstvo z Italijo.

Politika fašistične vlade je - kakor pišejo vsi listi - rešila Madžarsko osamljenosti, v katero je bila vržena v versailski in trianonski mirovni pogodbi. To tesno prijateljstvo je privedlo Madžarsko v blok osnih sil v vojni proti Sovjetski Rusiji, katere imperialistična politika je ogrožala madžarske meje.

Ta svetel lik madžarskega državnega načelnika spada danes med prve bore za novi evropski red, ki bo dal Evropi novo dobo miru in pravice.

Sovražnikom ne koristijo ne obljube ne grožnje

Stockholm, 19. junija. Anglosasi so prepričani, da jim ne koristijo ne obljube, ne grožnje. Če hočejo obvladati Evropo, jo morajo zavojevati z orožjem. To je velikanski napor tudi za vojne tradicije Anglosasov, ki se borijo predvsem na morju in v zraku. Vsekakor pa drug izbere nimajo. Korur pišejo kritiki nevtralnih držav, je zelo verjetno, da se bodo sprva Angloamerikanci omejili na velikansko letalsko delovanje in da bodo morebiti poizkusili z izkrcanjem na več mestih, ko bo prišlo do poletnih bojev med Rusijo in Nemčijo. Govore, da bo general Marshall poveljnik takozvane vdorne armade.

Duša se ne da ujeti

Parmax, 19. junija. AS. Poročnik Margatelli, vojni ujetnik v Indiji je takole pisal svoji družini

v Bardiju: »Zopet je minil en teden; sedem dni tega ujetništva manj do dneva vstajanja, ki bo končalo to naše tako žalostno in nekoristno življenje. Moj svet je danes le kosček zemlje z lesenimi barakami in visokimi ograjami bodeče žice, katere stražijo indijske straže in jim določajo premer. To moje življenje je zelo podobno življenju zveri v kletki: spredaj, zadaj, na levi, na desni same zapreke. Naše telo je tukaj dobro zastraženo, toda naša duša, moja duša ne more biti ujeta. Ona je tako daleč od tega indijskega ujetništva; ona je z vami, pri vas, pričakuje nadaljnji dan, ko nas bo zmagala našega orožja pripeljala nazaj v našo lepo in ljubljeno Italijo.«

Novi španski letalci odšli na vzhod

Madrid, 19. junija. AS. Na vzhodno bojišče je odšla četrta letalska eskadrila prostovoljcev »Sinje divizije« pod poveljstvom Suarda, pogumnega borca v španski osvobodilni vojski. Letalci bodo zamenjali tretjo eskadrilo, ki se vrača v domovino. Ob odhodu so bili deležni navdušenih rodoljubnih manifestacij.

Anglosasom se mudi

Madrid, 19. junija. AS. List »Madrid« je objavil članek, v katerem zatrjuje, da se Anglosasom zelo mudi in želijo čimprej doseči odločitev v tej vojni. Vzrok te naglice je spoznanje, da je zavestniški politični blok zelo raznorodni in bi se sčasoma lahko razbil, ker imajo različni zavezniki različne vojne cilje. Blok osi pa je obratno sestavljen iz držav, ki zasledujejo edinstven cilj, ki bo tudi v bodoče tako politično kakor zemljepisno trden in združen.

Buenos Aires, 17. junija. AS: Iz Mehike se je izvedelo, da je zopet začel bruhati vulkan Parícutin. Cela reka lave teče iz žrela in ogroža polje v okolici.

Letošnje leto bo odločilno

Os lahko čaka, lahko dovoli, naj sovražnik napade, kajti čas in prostor sta na njeni strani

Berlin, 17. junija. Dočim je na vzhodu vse v pričakovanju bodočih dogodkov, gleda nemška javnost z nesprenjeno resnostjo in zaupanjem na sredozemsko bojišče, kamor so Angleži, hoteli poudariti in nakazati bodoče nastope po raznih ministrskih poslahi tudi kralja. Nemško zaupanje izraža nemški uradni komentar s temi besedami: Kdor pozna italijansko ljudstvo, kdor je zasledoval njegov vzpon v zadnjih desetletjih ter ve ceniti velik zagon fašizma, vidi v spomenici direktorija stranke potrdilo, da je italijansko ljudstvo nepremagljivo. Ta zgodovinski dokument kaže Anglosasom, da Italijani znajo prenesti trde udarce, da pa so tudi najboljši blagajniki, ki vedo z izrednimi spretnostmi pridobiti nazaj, kar so izgubili. V nevarnosti so genralni in neizčrpno iznajdljivi. Cimboli se bliža nevarnost, tem mirnejši in resnejši so. To je dokazala izguba Pantellerije in drugih otokov.

Glasilo SS »Das Schwarze Korps« pa piše, da totalitarna mobilizacija, izvedena pred nekaj meseci, še ni mogla svetu stvarno pokazati, kaj zmora evropski vojni stroj. V Evropi so še milijoni ljudi, ki morajo biti vključeni v delo. Povsod nastajajo nove tovarne, odpirajo se novi rudniki, novi petrolejski vrelci. Evropa je le še malo izkoristila svoje bogastvo. Isto velja za njene vojaške rezerve. Na vzhodu narašča armada generala Vlasova, legije evropskih prostovoljcev postajajo vedno številnejše, vse to pa je šele začetek. Ko se bo mobiliziral za odločilno borbo cel kontinent, ne bomo mogli meriti časa z običajnim merilom, marveč obratno: čim trša je borba, tem močnejše je naše stališče. Nobena vojskujoča se država ne more vztrajati tako dolgo, kakor mi — piše »Das schwarze Korps«. Res je, da so Angleži v teh štirih letih ohranili svoje sile in so bolj spočiti kakor mi, da ne govorimo o Amerikancih. Toda na drugi strani imamo v svojih rokah že vse pogoje za zmago. Napad na Evropo jih bo veljal več krvi in gradiva kakor nas v teh štirih letih. Mi se bomo lahko omejili na obrambo naših posojank in zadajali nasprotniku izgube, dokler se ne bo zgredil.

Seveda se naše naloge in žrtve s tem ne bodo zmanjšale. Gre za usodni in logični zakon, ki velja v zadnji dobi te vojne. Anglosasi so že

razumeli, da trdnjava Evropa ni tako lahko osvojljiva. Zato morajo delati zelo hitro. Poskusi morajo zmagati s ofenzivo, in sicer hitro, še to leto. Če ta poskus propade, so zgubili zmago, kajti med tem časom mi lahko zgradimo obrambo in dokler bo potrebno vztrajamo v njej, dokler se tudi Anglosasi ne bodo morali omejiti na obrambo. Za Anglosase je nedelavnost že poraz, izguba časa in Evrope. Pri Stalingradu smo se naučili, da moramo gledati vojno z drugačnimi očmi. Vsako pomlad smo pričakovali odločilno ofenzivo. Danes gledamo drugače, smo pa tudi pripravljeni, da bo to leto odločilno: pokazalo bo, kako smo vedeli izkoristiti dragoceni čas in prostor. Če bo vojna trajala preko 1. 1943, jo bomo dejansko že dobili. Leta 1918 so nemške divizije izvedle zadnji velik napad na zahodu. Izgledi za uspeh so bili 1:10, toda ofenziva je bila »skrajna možnost«. Kako drugače bi bilo, če bi takratni nemški voditelji rekli: »Lahko čakamo, lahko si dovolimo, naj sovražnik napade, kajti čas in prostor sta na naši strani.«

Sport

Spored na izbiro

Na stadionu lahka atletika, po drugih igriščih pa osem nogometnih tekem

Po kratkem oddihu bo danes spet navaden prvenstveni nogometni spored, razen tega pa bomo lahko gledali sporeda, ki izbirali med igro z usnjato žogo in med klasično lahko atletiko. Na kratko povedano bo športni spored današnje nedelje tale:

1. Tekmovanje za moško klubsko prvenstvo. Prvotno je bilo napovedano, da se bo vršilo tekmovalje za moško klubsko prvenstvo v Šiški; ker pa na igrišču Hermesa še niso končali z obnovitvenimi deli, so preložili prireditve na stadion S. K. Planine ob Ciril Met. cesti. Spored tekmovalja je sledeč: ob 9.30 predtek na 100 m in skok v višino, ob 10 met krogle in predteki na 400 m, ob 10.30 100 m finale in met kopja, ob 11.40 100 m finale, skok v daljavo in met diska, ob 11.30 1500 m finale.

2. Nogometni spored. Igrišče Ljubljane: ob 17 tekma mladinskih moštev med Zabjakom in Ljubljano; ob 18 prvenstvena tekma prvega razreda Ljubljane-Hermesa. — Igrišče Hermesa: ob 9 tekma rezervnih moštev Viča in Ljubljane; ob 10 Vič: Mladika (mladina); ob 11 Zabjak-Hermesa (rezervna moštva). — Igrišče Mladike: ob 15.15 Mladika:Vič (prvenstvena tekma II. razreda). — Igrišče Marsa: ob 9.30 Tobačna-Hermesa (mladina), ob 10.30 Mars: Mladika (rezervna moštva).

Švedska : Švica 1:0 (1:0)

Iz Stockholma poročajo o mednarodni nogometni tekmi med Švedo in Švicarji, ki so jo odigrali pred 15.000 gledalci. V prvem polčasu so bili Švedi na zelenem polju močnejši in so dosegli tudi vodilni zadetek. Pri reprizi so bili

Švicarji najmanj enakovredni, vendar je domača obramba delovala tako precizno in točno, da ni moglo priti do izenačenja. Končni izid je bil 1:0 za Švede.

Sportni drobci

Lahkoatletska zveza — službeno.

Opozarjamo vse tekmovalce in cenj. občinstvo, da je vstop na stadion S. K. Planine, kjer se vrši danes klubsko prvenstvo, pri vratih na Vodovodni cesti. Začetek tekmovalja je točno ob 9.30. — Vstopnina znaša 2 liri.

Zbor lahkoatletskih sodnikov — službeno.

Pozivamo vse gg. kandidate, ki so se prijavili za izpit za lahkoatletske sodnike, da se javijo zanesljivo na stadionu S. K. Planine ob Ciril-Metodovi cesti v nedeljo, dne 20. t. m. ob 9.

V Torinu so priredili plavalne tekme, na katerih je nastopila med drugimi bivša članica ljubljanske Ilirije Draguša Finčeva in zmagala na 100 m prosto s časom 1 min. 15.3 sek. Dobro znamko je dosegla tudi Belais Eva, ki je bila druga z zamudo dveh sekund.

O italijanskem tekaču Lanziju čitamo, da so ga povabili na veliko atletsko prireditev v Malmö. Poleg Lanzija so povabili Švedi tudi Consolinija, od Švicarjev Aneta in Haennija, pa tudi neke Fincev in Dancev. Mednarodne lahkoatletske tekme v Malmöju bodo doslej vseka kor najpomembnejše v letošnji sezoni.

SK Slavia si je priborila češko nogometno prvenstvo. Preteklo nedeljo so odigrali zadnje kolo nogometnega prvenstva češke lige. Tudi letos si je priborila častni naslov praška Slavia, ki je dosegla v vsem 32 točk. Na drugem mestu je praška Šparta, na tretjem pa predstavnik Moravske Bata Zlin.

Križanka št. 92

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20				21				22				23		24				
25			26			27	28		29					30				
31	32		33		34	35		36		37	38	39	40	41	42	43	44	45
46		47		48		49		50						51			52	
53				54									55				56	
57						58				59							60	
61																		

Vodoravno: 1., 46. in 61. bolgarska zgodovinska povest, njen pisatelj in prevajalec v slovenščino, 20. starorimski vojaški poveljnik, 21. trditelj (tujka), 22. nekdanji kraj v Bolgariji, 23. pesnitev, 24. trina bolezen, 25. pesnitev, 26. pripadnik izumrlega naroda, 27. prva knjiga, 30. domača žival, 31. grč, 33. moški glas, 35. branilec domovine, 38. ptič, 41. ženska oseba iz svetega pisma, 44. vrh pri Jesenicah, 46. glej 1. vodoravno, 50. žensko ime, 51. pritok Save, 53. svetopisemska oseba, 54. dva kontinenta, 55. zatočišče (tujka), 56. odmev, 57. žensko ime, 58. svetopisemski oče, 59. celina, 60. vrsta papirja, glej 1. vodoravno.

Navpično: 1. mesto na Poljskem, 2. jeza, 3. mesto v Nemčiji, 4. kožuhošina, 5. evropski ognjenik, 6. sorodnik, 7. svetopisemska oseba, 8. predlog, 9. oseba iz Vomergerjeve Vode, 10. grška črka, 11. starokrščanski pozdrav, 12. oblika vode, 13. japonski denar, 14. indijski fakir, 15. klada, 16. šivalna potreščina, 17. mesto v Nigeriji, 18. moč, 19. del voza, 23. ruski plemič, 29. mesto pri Catanzaru v Italiji, 32. jagodičje, 33. znamenje, 34. reč, 36. voditelj Argonavtov, 37.

mesto v Rusiji, 38. topilnica, 39. pripadniki izumrlega naroda, 40. bolgarski pisatelj, 41. moštvo (tujka), 42. vodilnik, krmilo, 43. slovenski planinec, 45. obrski poglavar, 46. Dionizov spremljevalec, 47. žensko ime, 48. krma, 49. poljski delavec, 52. južnoameriška država.

Rešitev križanke št. 91

Vodoravno: 1. Dva svetova, 11. popust, 17. beg, 20. Oise, 21. Adamovo, 22. čir, 23. Erato, 24. ljudje, 26. Dolomiti, 28. Lorna, 29. ep, 31. Raabe, 33. ton, 35. epiteto, 38. lar, 40. France Jesenovec, 44. noša, 46. Donava, 48. smet, 49. slon, 50. petak, 51. ati, 52. bet, 53. riba, 54. kolo, 55. Eholi, 56. Ra, 57. jota, 58. Branimir Čosić.

Navpično: 1. Dolef, 2. Vij, 3. as, 4. Sedan, 5. vaja, 6. Ede, 7. Tadej, 8. omot, 9. vol, 10. Avon, 11. pomen, 12. oči, 13. pi, 14. Uri, 15. selec, 16. trot, 17. bar, 18. Etna, 19. Goa, 25. uranij, 27. Tivoli, 30. prota, 32. Beata, 34. oseba, 36. polom, 37. tenor, 38. lotos, 39. Rakič, 41. cvet, 42. emir, 43. etan, 44. nebo, 45. Sal, 46. dar, 47. Abo, 48. Srb, 49. ski, 50. Pec.

»Prima linea«, št. 33

Najnovejša številka glasila bojevnih fašijev v Ljubljani prinaša na prvi strani veliko simbolično sliko, ki podpira barbarska rušenja, ki jih povzročajo bombardiranja kulturnih spomenikov in zlasti civilnega prebivalstva tako žena in otrok ter poziva na sovraštvo do sovražnika. Na drugi strani je vse omembe vredne članke o letalskih gangsterjih, ki mečejo eksplozivna polnilna peresa. V zvezi s tem je prirčno opisan obisk pri mali Karmeli, ki ji je tak peresnik odtrgal pri eksploziji prste. Tretja stran je posvečena književnosti in umetnosti, četrta pa zaključnim tekmam in nastopom GILL-a v Ljubljani. Kakor običajno je posebna stran posvečena delovanju stranke v Ljubljani in pokrajini, na zadnji strani pa so športne novice, ki obravnavajo zlasti tekme in nastope s petega dne, posvečenega vojakom. Kakor vedno, je tudi toplot tednik lepo ilustriran.

Podaljšanje prometnih dovolil za motorna vozila

Urad za civilno motorizacijo Visokega komisariata opozarja, da poteče dne 30. junija t. l. veljavnost prometnih dovolil onih motornih vozil, ki so registrirana v Ljubljanski pokrajini.

Za morebitno obnovo imenovanih prometnih dovolil naj vložijo interesi do 30. junija t. l. redne prošnje (spisane na taksnem papirju za 6 lir) pri Uradu za civilno motorizacijo. Temu uradu je prinesli ali poslali zaradi vpogleda prometno knjižico motornega vozila in prometno dovolilo (odrezek spoznavnega znaka).

Oddaja lip za nabiranje cvetja

Kakor lansko leto je mestna vrtnarija tudi letos zaznamovala s številkami vse lipo v drevedu za vselej, na Taboru in Metelkovi ulici, na Resljevi cesti in nasproti Železničarske nabavljalne zadrage na Cesti Šoške divizije.

Po navedenih številkah bo mestna vrtnarija tudi letos oddajala lipo za obiranje cvetja onim, ki si nameravajo za lastno potrebo natrgati lipovega cvetja. Interesenti naj se zglase v mestni vrtnariji med 8. in 11. uro, kjer bodo za obiranje plačali primeren znesek ter se s podpisom zavezali, da lip ne bodo poškodovali. Za škodo je odgovoren tisti, ki prevzame odgovornost s svojim podpisom.

Kdor bi javne lipo obiral brez dovoljenja, bo kaznovan.

Na veliko korist zdravilnega lipovega cvetja Ljubljančanov pač ni treba več opozarjati, zato pa moramo tem bolj opominjati one obiralce, ki lomijo veje in kakor koli poškodujejo drevo. Oni obiralci, ki bodo poškodovali lipo, seveda prihodnje leto nikakor ne bodo dobili več dovoljenja za obiranje lipovega cvetja, razen tega bodo pa morali za poškodovano lipo plačati tudi odškodnino.

Gospodarstvo

Finsider, ki je znana osrednja finančna organizacija za italijansko težko industrijo in ima glavnice 8.8 milijarde lir, predlaga tudi za lansko leto neizpremenjeno dividendo v znesku 5.2%. Iz čistega dobička so dali na razpolago 3 milij. lir za raziskovanje rudnih zemljišč.

Bankarstvo v Srbiji Dne 30. oktobra leta 1941 je izšla v Srbiji naredba o novi ureditvi kreditnega poslovanja, ki je prinesla po poročilu Donauzeitung dobre uspehe. Od 89 obstoječih beogradske denarnih zavodov jih je ostalo 25, 23 je bila priporočena fuzija, dočim je bilo 35 likvidiranih, za 6 zavodov pa še ni odločitve. Od skupno 188 delujočih bank v Srbiji je dobilo 18 brezpogojno dovoljenje za poslovanje, 25 jih je bilo pripuščeno k nadaljnjemu poslovanju pod pogojem, da morajo zvišati glavnico in zbrati nove vloge, 75 jih je določenih za fuzijo, 70 pa jih bo likvidiralo. V Banatu je dobilo od 54 zavodov 19 dovoljenje za brezpogojno nadaljevanje poslovanja, 3 se bodo fuzionirali, dočim bo 20 likvidiranih, 6 pa jih ostane provizorno, ker še ni določena njih usoda.

Osejarska rafinerija mineralnih olj je po poročilu prešla v posest hrvatske države.

Zvišanje izvoznih cen za romunsko nafto. Romunsko gospodarsko ministrstvo je z veljavnostjo od 1. maja 1942 nazaj zvišalo izvozne cene za surovo olje in sicer za 50%, od česar dobi izvoznik 37.5%, 5% država kot novo takso in 7.5% mali producenti. Cena za proizvode iz surovega olja se zviša za 42.4%, od česar dobi izvoznik 37.5%, država pa v obliki nove takse 5%.

Romunsko-hrvatska trgovinska pogodba. Hrvatsko-romunsko trgovinska pogodba pogajanja so bila zaključena tako, da se do sedaj veljavna trgovinska pogodba med obema državama podaljša za eno leto brez izprememb.

Vremenska napoved. 20. junija (nedelja):

večinoma jasno, podnevi vroče.

21. junija (ponedeljek): še jasno in vroče, sicer bliža se nov deževni val.

46 Svaka Jurija je komaj poznala, svak Mihael pa ji je bil zelo drag, prav zato, ker ga je car sam zelo ljubil. A ravno to jo je toliko bolj bolelo, ker je v njem gledala prestolonaslednika in ker ga je imela neprestano pred očmi... Veliki knez Jurij je bil samo nekaj simboličen nositelj naslova prestolonaslednika. Prav malo se je govorilo o njem in nihče si ni mislil, da bi ta bolni mladenič mogel postati vladar. Veliki knez Mihael pa je bil poln moči in življenja in s svojo ljubeznivostjo si je pridobil srca vseh. O njem je že poprej krožila legenda, češ da je neka vedeževalka prerokovala Aleksandru III., da bo izmed njegovih treh sinov prvi vladal le malo časa, drugi da sploh ne bo prišel do vlade, a tretji, da bo postal velik in slaven vladar... Ljudje so se začeli sprijaznevat z mislijo, da carica Aleksandra ne bo dala svojemu možu sinov. Carica je tudi te govorice uganila in to hitro trpela. Njena bolečina je posiljala toliko večja, ker se je zavedala, da nima pravice, da bi zavzemala mesto vladarice, ker nima moških potomcev. Dokler ne bo dobila sina, bodo vsi v njej gledali tujo in brezpomembno osebnost na dvoru. Tačra jo je že poprej zasenčila vso povsod in zdaj je videla, da so se vsi pogledi in vsa pozornost obrnili proti njej, kajti vsi so jo smatrali ne samo kot vladarjevo mater, ampak tudi kot mater bodočega vladarja.

Poudariti moramo, da so vse te bolečine močno vplivale na caričino duševnost. Zakonska sreča ni več zadoščala, da bi napolnila njeno življenje. Čutila se je prizadeto v svojih naravnih pravicah in se vedno bolj uverjala, da je usoda krivična nasproti njej. Mnogi so slišali, da je trdila, da jo preganja nesreča. Treba je poudariti, da je zadnje leto 19. stoletja bilo usodno v njenem življenju. Zdelo se je, da se je vse okrog nje zaklelo, da bi jo duševno izmučilo. Najprej je car nevarno zbolel; pozneje so zbolele hčerke, nato je umrla kraljica Viktorija, njena stara mati, katero je ljubila kakor mater, končno pa je nenadoma umrla mala princesa hessenska, ko je prišla v Rusijo obiskat teto-carico, in to niso bili edini žalostni dogodki, ki so jo pretresli. Največ skrbil in bolel ji je povzročila neprestana nevarnost, v kateri je živel car, ker so mu revolucionarji neprestano atregli po življenju. Pozneje bomo videli, zakaj je ta nevarnost postajala vedno večja.

Dne 5. junija 1901 se je rodila četrti hčerka, velika kneginja Anastazija. Od tega trenutka je želja po tem, da bi dobila sina, postala za carico prava fiksna ideja. Naveličala se je že moliti in upati, in jo po tolikih razočaranjih čakala samo še čudeža, zato je njena vera polagoma prehajala v praznoverje. Prav v teh trenutkih se ji je zdelo, da je našla čudodelnika, ki bi mogel uslišati njeno gorečo željo.

Preden začnemo pripovedovati o tej žalostni zgodbi, naj omenimo še drug dogodek iz leta 1908, ki je precej vplival na caričino duševnost. Bilo je to leto potovanja carske dvojice v Francijo. Kakor je bilo prvo potovanje srečno in je v caričini duši pustilo samo prijetne spomine, tako je drugo potovanje zanj bilo polno razburjenja. To potovanje je zahtevala francoska vlada, da bi utrdila francosko-rusko zvezo, ki se je nekoliko zrahnila. Toda en del francoskega javnega mnenja se je pokazal nasprotnega zvezi z rusko monarhijo in to nasprotje je podžigala ruska revolucionarna propaganda po političnih izseljencih, ki so se nastanili v Parizu,

od koder so pripravljali veliki napad na carsko vladu, ki se je izvršil tri leta pozneje. Nasilna časnarska gonja je bila usmerjena ne samo proti Rusiji, ampak tudi proti carju in carici. Odmev te gonje je došel do Petrograda. Francoski satirni listi so objavili karikature na račun carja in carice. Te liste so v ruski visoki družbi z zanimanjem prebirali; smešenje carja je vzbujalo ogorčenje, karikature, ki so smešile carico, pa so povzročale vsesplošen smeh. Posebna izdaja enega izmed teh listov je šla iz roke v roko, ker je v njem bila karikatura, ki je smešila potovanje vladarjev v Francijo, kot da je namen tega potovanja, bilo iskanje očeta zaželenega prestolonaslednika. Med drugimi je bila slika, ki je predstavljala carico, ki je ljubeče gledala sliko Emila Loubeta in zibala dečka, ki je nosil ime Emilov... Carica se je čutila zadeto v tem, kar ji je bilo najbolj sveto. Brez dvoma je bila dovolj modra, da je razumela, da Francija ni mogla biti odgovorna za nesramnost podlega časnika; vendar pa je bilo splošno mnenje, da si vlada zavezniške republike ne prizadeva dovolj, da bi preprečila take nesramnosti kljub protestom ruskega poslanstva. Še drugi razlogi so pripomogli, da je potovanje bilo bolj razburljivo. Vsi so se bali terorističnega atentata v Parizu. Policija ni hotela odgovorjati za carjevo varnost in zato je bil obisk Pariza črtan iz sporeda. Carska dvojica se je ustavila v Compiegneju in prisostvovala vojaški paradi v okolici Reimsa. Še ta kratek obisk je bil poln majhnih neprijetnosti, ki so vznemirljivo vplivale na carico. Časnikarska gonja in vse te neprijetnosti so bile vzrok, da carica ni mogla nikdar več občutiti do Francije iste simpatije, kot jo je občutila ob prvem potovanju. Od tega trenutka dalje je njen odnos do ruske zaveznice postal zgolj uraden in vse prej kot iskren. To dejstvo pa je pripomoglo k utrditvi mnenja, da carica goji posebne simpatije do Nemcev in da je nasprotna francosko-ruskomu prijateljstvu. Tako je bilo pripravljeno polje, iz katerega so vzklije med svetovno vojno lažne obtožbe, katerim so verjeli zavezniki in ki so težile ubogo nesrečno carico...

Perkov »Martin Krpan«

Izšla je dolgo napovedovana ilustrirana izdaja klasičnega Levstikovega Martina Krpana, kakor ga je v skoraj 60 podobah predstavil slikar Ljotič Perko. V impozantni obliki, ki je doletena, da krasi mize slovenskih družinskih sob ali salonov, z naslovno sliko, ki predstavlja našega notranjskega junaka z mesarico v roki, jezdečega mršavo, a žilavo koblico, ter mogočnim napisom, tiskanim čez risbo, zajame takoj oči in pritegne radovednost tudi po notranji risarski opremi, ki jo je oskrbel mladi slikar in risar, doma iz kraja junaka Martina Krpana. Zdej leži pred nami ta velika knjiga, ena največjih, kar jih je bilo tiskanih pri Slovencih. Tako je založništvo Slovenske knjižnice že na zunaj hotelo poudariti pomembnost Levstikovega literarnega dela za slovensko slovstvo in narodno kulturo, ter je popularnega junaka, prvo živo in klasično postavlo slovenskega pripovedništva postavila pred Slovence v monumentalni obliki umetnostnega zbornika nevsakdanje veličine.

Notranji naslov predstavlja poleg črk tudi še skupina treh portretov: pisatelja Levstika in risarja Perka ter — idealni portret Martina Krpana v sredini.

Nato sledi uvodni članek o Levstikovem Martinu Krpanu, ki ga je napisal dr. Tine Debeljak. »V začetku je bil Martin Krpan...«, s temi besedami označa pomen Levstikove pripovedke za slovensko pripovedništvo, prepričan, da ne bo nikdar zastarela, kajti v sebi ima živovrtnost, moči še za dolgo vrsto slovenskih pisateljskih pokolenj. Debeljak se v tem uvodu ni omejil samo na literarno zgodovinske podatke o vzniku Krpana: ne opisuje samo Levstikovega življenja do vznika pripovedke, ne omenja samo vseh duhovnih silnic, ki so vodile v ta klasičen spis; ne samo rezultatov najnovejših raziskovalcev Levstikovega dela, predvsem Slodnjaka, navajajoč pripravo Levstikovo na ta spis s spisanjem »Popotovanja« in »Napake« z vsem literarnim narečjem ter osnutkom nadaljevanja, kakor ga kaže II. poglavje z Jekovcem, temveč hoče poudariti tudi sodoben pomen Levstikovega dela. Prav v tem je pomen tega uvoda, da je Levstikovo povestico uvrstil med žive ustvarjalne moči sodobnega književnega in duhovnega življenja ter ga postavil za zgled žive tradicije, ki nas vodi danes iz svetovljanstva domov, s klicem: Več slovenstva! Več našega duha v književnosti! Več umetnosti v jezik in lik! Več, Levstika! Tako Martin Krpan ni predstavljen kot mladinska povest, kakor je bila v izdaji Nove založbe med prvo svetovno vojno, temveč kot klasična umet-

Ogromno je bilo borovnic na trgu

Ljubljana, 19. junija.

Naj začnemo tržno poročilo danes z borovnicami! Sezona za borovnice je na visku. Vse hiti nabirati ta dobri gozdni sadež in mnoge skromne družine na periferiji mesta in v bližnji okolici si z nabiranjem in prodajanjem borovnic prislužijo marsikako liro in lepe denarje. So družine, ki naberejo na dan po 20 in celo še več litrov borovnic in jih potem prodajajo na trgu. V soboto je bilo nekaj nenavadnega na prostoru za gozdne sadeže. Ves prostor od vogala semenišča tja do škofijske palače je bil zaseden od mnogih prodajal, ki so bile razvrščene po klopih v 15 vrstah. Bilo je celo pre malo prostora in so morali one prodajalke, ki so prišle nekoliko pozneje na trg, razvrstiti tudi ob zidu Ljudske knjižarne, ki meji na Vodnikov trg. Mnoge ženske so res prinesle izredno lepe in debele borovnice na trg. Kljub ogromni množini blaga pa so ceno prodajalke sprva krepko držale in niso hotele niti za stotinko odmakniti, pozneje pa so bile primorane znižati ceno, ker niso hotele gospodinjje plačevati 5 lir za liter. Ženske pa so tudi skušale priti na kak način do denarja in vnovčiti tudi po nižji kot maksimalni ceni. Opazovalci tržnega vrvenja cenijo, da je bilo v soboto na trgu do 2000 litrov borovnic.

Poleg borovnic so nekatere ženske prodajale tudi gobe, tako jurčke in lisičke. Za gobe bi se bili kmalu dve boljše gospodinjje stepli in ni dosti manjkalo, da si nista skočili v lase. Vsaka je hotela imeti gobe za sebe, češ, da ima večjo družino kot druga.

Zivilski trg na Vodnikovem trgu pa so v soboto že zgodaj dobro založile z vsemi zgodnjimi junjskimi pridelki marljive Trnovčanke, Krakovčanke in okoličanke. Zaseden je bil celo do polovice drugi civilski odnosno zelenjadni otok. Nekatere Trnovčanke so pripeljale na trg prvič lepe in dobre jedilne buče. Tudi domačih kumar je zdaj nekaj več na trgu. Velika je bila dalje izbira domače rdeče pese, korenja, peteršilja in solate. O glavnati solati vseh najboljših vrst ni treba mnogo pisati in govoriti.

Iz Gorizije je bilo uvoženega nekaj sto kg novega zelja. Bile so prav lepe zeljate glave. Prišlo je tudi nekaj kg graha, ki pa je bil takoj razprodan. Drugače je trg imel običajno sobotno sliko. Bilo je dokaj živahno vrvenje.

Domačija v cvetju

Tomaž Poklukar

»Srečo dobro!« jim je voščil fant in one so odgovorjale »Bog daj srečo!« Potem so se dolgo gledale za kolesljem, ki je skripal počasneje, kajti cesta se je vzpenjala v breg po dolgih ovinkih. To so pričakovale, da bo našla klobuk; da pa bo tako gospodinja, da, čisto tako kakor grajska gospodična, ne, tega niso mislile.

»Da, saj je bil v šolah!«

»In bogato si je izbral, bogato!«

»Tako močna pa ni videti...«

»Saj ji ne bo treba delati; Matevž zaleže za dva. O, ta zna, ta zna, ni se izpridil v šolah!«

Perun je veselo zalajal, ko so prispeli do doma. Pogled se je za kurami, ki so začele glasno in jezno kokodakati.

Pri hiši so opravili brez predstavljanja. Materi so se zaiskrile oči, ko je zagledala Majdo v zelenem pomladanskem kostumu s klobučkom, izpod katerega so vihrali prameni kostanjevih las. Zavonjala je fin duh mešanjskega dekleta, čigar oblaci so dišala po plavicih. Majda je razširila roke in jo objela kakor staro prijateljico, kakor ljubo sorodnico.

To je mater presenetilo. Že si je dejala v mislih, da je Matevževa izvoljenka veliko preveč odlična, toda prijazen pozdrav in njeno vedro go-

nina iz ljudstva za ljudstvo, monumentalna v svoji preprostosti, ki nam še danes lahko služi za korektiv pri preveliki odvisnosti od tujstva, zlasti v naši književnosti.

Po tem uvodu sledi lepa slika Ljotiča Perka »Krpan pred odhodom na Dunaj«, ki je reproducirana v treh barvah ter vpliva zlasti s svojimi barvnimi niansami ter domačnostnim razpoloženjem.

Za to uvodno trobarvno sliko sledi Levstikov tekst, kakor ga poznamo iz zadnjih izdaj. Ob robu krasne tekst majhne skice Perkovih slik, katerih dogotovljene velike slede šele za tekstom. Tako je tekst prav za prav dvakrat ilustriran: prvič je samo nakazana podoba ob tekstu, ki se kot klasičen ne da deliti in spreminjati; drugič pa tečaj, ko takoj nato sledi trideset listov, vsak z dvema podobama na strani. In ta ilustrirani del, ki je zase slikarska celota, je glavna vsebina te velike izdaje: To je Perkov Krpan. Morda bi si kdo želel tekst ob slikah, toda založnik in umetnik sta si zamislila knjigo kot dve celoti: bralec naj si najprej prebere tekst, ki ga pa skoraj vsak že itak pozna, potem pa naj zasleduje slikarsko podobo te zgodbe brez teksta, samo v črtah in likih.

In ta Perkov Martin Krpan se prav tako začenja s celostransko podobo Levstikovega obiska pri Močlarju, nato pa preide na lepo notranjsko pokrajino, ki jo je slikal v krajih, opisanih po Levstiku, v vas Vrh pri Sveti Trojici, na kar nam prikaže v celostranski podobi Martina Krpana: idealiziran obraz notranjskega kmeta, kakršnega je našel — kakor je pravil — med notranjskimi drvarji. Morda se bo komu zdel preidealiziran, toda Perko ga je hotel ohraniti v svitu junaka, slovenskega junaka. In potem slede na vsaki strani po dve podobi, ki prika-

Šimnovec Jože, žrtev komunistov — odkopan

Dne 24. junija bo minulo leto dni, ko je bil s svojega doma v Dravljah nasilno odpeljan Šimnovec Jože. Sredi mirnega spanja so ga »glasniki« svobode in ljubezni, kateri so si nadeli pravico, da sodijo nad življenjem in smrtjo naroda in posameznika, izrgali iz kroga ljubeče mu družnice.

Se vedno je telo upanje, da se vrne k svoji družini, da doživi rojstvo svojega drugega otroka ter da stopi zopet v krog svojih prijateljev. Upanje nas je razočaralo.

V petek so draveljski fantje našli njegovo truplo, zakopano v gozdu na tako imenovanem Debelem hribu nad Škodlarjem. S tisoči drugih nasilno umorjenih Slovencev, katerih kosti še trohnijo po gozdovih in globelih kraških jam, kaže tudi truplo Šimnovca Jožeta znake mučenja. Razmesarjeno truplo pokopnega Šimnovca bo pokopano na draveljskem pokopališču danes, v nedeljo, ob štirih popoldne, kjer bo skupno z že

zujejo Krpanovo zgodbo v popolnem realizmu pokrajine in človeka, predvsem v nerazdružljivi družbi s koblico, katero je Perko prav tako zajel v nesmrtno podobo, kakor Levstik v besedi. Krpanova koblica je dobila tu svoj pravi lik, ki bo preživel marsikakšno moderno tvorbo v našem slikarstvu. Perko se kot slikar drži na realistični gladini ter je podal svoje podobe v risarski tehniki, včasih več, včasih manj v smislu skice, ki pa je ohranila v sebi močno dramatično napetost. Ta stopa najvidneje do veljave v osrednjih prizorih dvoboja na Dunaju, kjer je kontrast med Brdavsom in konjem in Krpanovo koblico čudovito podan. V opisu dvora, cesarja in okolice, pa se že javlja tudi karikaturna črta, ki je vidna tudi pri Levstiku. Tako je Perko sledil Levstiku in podal ilustracijo Krpana, ki ni namenjena samo mladini, kakor prejšnja izdaja iz vojne, temveč hoče podati podobo pravega Levstikovega Krpana. Perkov realizem bo bralec in gledalec gotovo zelo všeč ter bo žel s tem prvim svojim večjim delom lep sloves dobrega risarja.

Takšna je ta bibliofilska izdaja Martina Krpana, ki je tiskana na izredno lepem, trpečnem samoo papirju, kakor se spodobi za dragoceno knjigo. Morda bo koga motila črta med posameznimi podobami, kaj, toda gotovo je, da je vtis knjige monumentalne in nevsakdanje ter knjiga predstavlja zanimivo in dragoceno novost na našem umetnostno knjižnem trgu ter jo gotovo ni treba še posebej priporočati. Zgodba Krpanovega boja z Brdavsom je tako dobila dostojno obliko, ki jo zasluži po pomembnosti in naši književnosti in po aktualnosti, s katero sega v naš čas in še preko. Perkov Martin Krpan bo ostal lep dokument književnega delovanja v naših dneh, ljubezni do slovenske preteklosti in umetnostne sodobnosti ter dokaz tehnične višine slovenske grafične industrije. Velicasta knjiga naj bo lep okras slovenskih družin!

zakopanimi trupli Jovana, Winklerja in Zibelnika nem spomenik in dokaz Dravljam in bližnji okolici, da je komunizem zločinstvo.

Dragi Jože! Kot je bila mučenška Tvoja smrt, je bilo tudi Tvoje življenje polno trpljenja. Kot otrok številne in revne družine, si že v zgodnji mladosti pričel z borbo za vsakdanji kruh. Iz Strahinja, kjer si se rodil, Te je pot vodila v Dravlj, kjer si takoj stopil v katoliške organizacije. Kot si bil skromen v svojem življenju, tako tudi v organizacijah nisi iskal samega sebe. Zadovoljen si bil, da si s svojo preudarno mislijo dal koristen nasvet bodisi organizaciji ali posamezniku. Kot zavarovalnemu zastopniku Ti je bila dana prilika, da si osebo spoznal vsakega posameznika v svojem okolišču, spoznal potrebe ljudstva. Mnogim izmed potrebnih si pomagal do boljše eksistence. Skoro neverjetno se sliši, da so Te baš ti ljudje obsodili na smrt. Med njimi so celo taki, ki so hoteli biti Tvoji življenjski vodniki, saj so si lastili pravico zaradi svojih akademskih naslovov, da vodijo ljudstvo. Kot pošten katoličan in zaveden Slovenec si spoznal, da ta njihova pot vodi v nesrečo. Danes, ko slovensko ljudstvo objokuje tisoče svojih mrtvih mož in fantov, žena in deklet, pa tudi nedolžnih otrok, se odpirajo oči tudi največjim zakrknjenjem, spoznavamo veličino smrti vseh nas, kateri ste dali svoja življenja za to kruto spoznanje.

90 letnica Križmanove mame

Doživeti 90 letnico svojega življenja ni malenkost in je pač dano malokomu. Zdi se nam, da je to poseben dar božji. In ta dar doživlja v ponedeljek Križmanova mama. Ni ji bilo poslano z rožicami in preveč prijazne vile ji niso bile ob rojstvu dne 21. junija 1853 tam v lepih Moravčah, po domače pri »Kapsu«, kajti v svojem dolgem življenju jo je delo in trpljenje vedno spre-

ljal. Videti bi morali njene zgazane roke in bi bili takoj prepričani, da je to resnica. Pa ni tožila, delala je in molila, pa tudi marsikatero šalivo uganila. Le vprašajte jo, kako je bilo, ko je prišel navihani Janez iz Komende snubit 28 letno Osočnik Ivanko v Moravče in po koliko goldinarjev je plačala funt močeve teže. Pa tudi pozneje v Mlaki pri Komendi je prav ona reševala s svojo pridnostjo in varčnostjo težke gospodarske položaje. Pa ne mislite, da je sedaj »stara«. Saj se še ona ne počuti. Če bi jo videli, kako je še pred 2 letoma doma v Komendi obrezovala drevje prav v vrhovih, ali delala na polju kot kakšno dekle, ali če jo vidite še danes, kako z nekim ponosom opravlja posle kuharice in gospodinjje pri svojem najmlajšem sinu g. župniku Križmanu, znanem socialnem delavcu, pa bi se čudili, kje toliko energije, pridnosti in zdravja. Ima pa Križmanova mama tudi neko skrivnost, ki je gotovo prispevala k njenemu dolgemu življenju. Mi jo nečemo tukaj razkriti, da se ji ne zamerimo. Naj zato oni, ki žele dolgo živeti, sami pri njej povprašajo. Mi bi to povedali šele ob njeni 100 letnici, katero naši mami želimo, da jo doživi z božjo pomočjo tako čila na duhu in telesu kot sedaj ob 90 letnici v ponedeljek in ob godu na Kresni dan, k čemur ji vsi iz srca čestitamo. Bog jo živi.

IZVIRNO SLOVENSKO DELO!

»Argonavti«

— Spisal Radislav Rudan —

Roman je izšel v »Slovenčevi knjižnici«.

Glej Jože, Tvoja Ančka, ljubi Joško in mala Anica, ki je nisi nikdar videl in ki ne bo poznala nikdar Tebe, — svojega očeta, — stojijo danes ob Tvojem truplu ter molijo za svojega moža in očeta.

Mi Tvoji prijatelji, ko spoznavamo bridko resnico, da se nikdar več ne povrne v naš krog, objublamo ob Tvojem mrtvem truplu, da bomo nadaljevali delo, za katerega si Ti moral darovati svoje življenje. Ostali bomo zvesti katoliški veri.

Jože, Tvoja duša — v trpljenju očiščena, pa naj izprosi pri Bogu milosti.

Na desni: Cerkev na Dolžu, podružnica župnije Stopiče. To je ostalo od nje, ko so jo počastili z rdečim petelinom 5. decembra 1942 prosluli »osvoboditelji«. Od cerkve stoji le še zidovje, streha je zropotala skupaj, dva oltarja sta popolnoma pogorela, glavni pa je ostal. Na levi: Podpis OF na kulturnem področju ali podrtja ljudske šole na Dolžu pri Stopičah. Na kulturnem pohodu OF je svetila s svojo veliko lučjo ta šola, ki so si jo »slovenski partizani« malo prižgali. Pa je šele dve leti služila narodu. Dograjena je bila namreč komaj leta 1939. Bila je ena najlepših podeželskih šol in lepo opremljena. Ostale so le zunanje stene. Ljudje so se za šolo borili 30 let. Jokali so, ko je gorela 5. decembra 1942.

čaj tako nežnega, vonjavega in gospodskega, bi se mu na ves glas krohotal in ne bi hotel slišati niti besede o ženitvi. Njegovo stališče do Matevža pa je bilo popolnoma drugačno; prvič, ker je dovršil študije na vseučilišču, in drugič zaradi tega, ker mu ne bo nikoli pozabil, ko je bil na njegovi strani v času najhujše stiske, ko mu je božja roka odtrgala od zemlje naslednika Cirila.

Majda, kakršna je pač bila, je bila vendarle dobrodošla, čeprav se je Andraž skoraj zaletelo, ko se mu je zdelo potrebno, da jo je nagovoril z gospodično. Matevž si jo je izbral še veliko prej, preden je dal očetu besedo, da bo prevzel doma. Prav to je tisto, zaradi česar oče nima zdaj pravice govoriti z njim tako, kakor bi sam želel.

Preden so trčili, ga je Majda prosila, naj je nikar ne zmerja z gospodično, naj jo kliče samo po imenu.

Andraž je potem razlagal, da je imel štiri otroke. Trije so odšli od doma in kmetijo je namenil Cirilu. Pripovedoval je, kako ga je prizadelo, ko ga je pred dvema letoma strl les in mu ugasnil luč življenja. Vsi so se ozrli na veliko podobo na steni. Bila je Cirilova slika, tako podobna Matevžu, da je Majdo že sam spomin, da je njegov brat tako mlad umrl, globoko pretresel. Potem je poslušala Andraž in se zagledala v njegovo lice. Tudi v starem je čutila Matevževe poteze in je opazila sorodnost njegove govorice.

»Zdaj gre pri nas spet vse dobro. Matevž nam je v oporo, zemlja nam daje hrane, les pa zaslužka. Ne, Majda, pri nas vam ne bo hudo. V začetku vam bo dolgčas, kako je bilo tudi meni, potem pa se boste privadili. — Seveda, mašne obleke ne boste mogli nositi vsak dan — — —«

Andraževa ga je precej začudeno poslušala, ko ji je govoril tako prijazno. Kar ponosna je bila na svojega moža; prej se je bala, da se mu bo zatikal jezik, zdaj pa se je spet prepričala, kako se zna obvladati, pa kako zna prav in lepo postavljati besede.

Opoldne je prinesla na mizo bogato kosilo; najprej govejo juho z rezanci in s puranovim drobovjem. To je bilo zanj veselo, ko jo je Vorina pohvalila in ko je zajel še enkrat. Tudi Matevž si je privoščil še en krožnik. Nato so jedli tlačeni zelodec in gnjat s hrenom, pečenega purana s praženim krompirjem, zraven mešano solato in nazadnje še gibanico, ki je bila tako rahla, da se je tresla, ko sta začela stara bolj glasno govoriti.

Majdo so silili z jedjo, ta pa se je izgovarjala, da jo bo razneslo, če bo nesla samo še ene vilice v usta. Ko jo je Matevž dregnil s kolenom, je razumela, da mora še vzeti.

Po jedi so okusili rdečo zlahtnino, iskreno se v šilasti steklenici. Vorina je srebral najprej nekaj kapljic, zatem je vtaknil nos v čašo in srkal vonjavo; izprožil je še roko ter motril barvo, nazadnje pa je zvrnil čašo do dna.

»V nebesih nimajo boljšega — odkod ste ga dobili?« je dejal, ko se je oddahnil.

To je bila beseda, ki jo je Andraž rad slišal. »Domač pridelek!« je dejal ponosno. Ko je prišlo na vrsto belo pekarsko vino, ga je spet motril z jezikom, z očmi in z nosom. Vorina je še enkrat postavil isto vprašanje in Andraž mu je dal isti odgovor kot prej. Orehove pice se gosta nista več dotaknila. Trgovca Vorina je moral dopovedovati užaljeni materi, da je bilo preveč dobrot na mizi in da jo bosta okusila pozneje. Dobrodošla pa je bila črna kava, ki je tem bolj prijala, ker je použil Vorina dva kosa gibanice.

Starim so se razvezali jeziki. Tega sta bila vesela zlasti mlada, ki sta ujela priliko, da sta se tiho pogovarjala med seboj. Toliko važnega in lepega sta si imela povedati!

»Kdaj se vrneš, duša draga za stalno?« je vprašal Matevž.

»Poleti, ko bom končala gospodinjstvo šole, če ti je prav.«

Matevž se je namuznil in ji dejal, da je grda punčka, ko ga pusti tako dolgo čakati.

»O, ti predni moj fant, kakor da ne bi vedel, da se moram naučiti peči gibanico in molziti krave, preden bom prišla materi za pomočnico!«

Oba sta se smejala. Potem je pristavila, da boče biti pri hiši za pomočnico, ne pa za vajenka. Nenadoma je skočila na noge, ko je videla, da je začela mati pospravljati mizo. Pohitela je in ji pomagala. Nekaj časa se je Andraževa branila in ji dopovedovala, naj ostane pri mizi, nazadnje pa je popustila in dekle je odneslo prvič posodo z Andraževe mize.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 20. rožnika: Sv. Trojica, kvatr.; Silverij I., papež in mučenec.

Ponedeljek, 21. rožnika: Alojzij, spoznavalec; Evzebij, škof in mučenec; Marcella, mučenica; Alban, mučenec.

Torek, 22. rožnika: Ahacij, mučenec; Pavlin Nolski, škof; Inocenc V., papež.

Zgodovinski paberki

20. rožnika:

I. 840. Je umrl sin in naslednik Karla Velikega Ludovik Pobožni. Prostrano državo, ki jo je ustanovil Karel Veliki je mogla vladati le močna osebnost, saj se je razprstila od Ebra v Španiji in sedanje Italije pa do Labe in Balika na severu, od Atlantskega oceana pa do Češke in daleč v današnja Madžarska na jugovzhodu. Ludovik je bil premlad, da bi mogel vzdržati red in mir; že takoj prva leta so se mu uprli južnoslovanska plemena pod vodstvom Ljudevita Posavskega in le s skrajnim naporom se je posrečilo Frankom upor streliti. Karantanski Slovenci, ki so se tudi priključili svojim bratom na jugu, so ob tej priliki izgubili svoje domače kneze. Še za svojega življenja je Ludovik razdelil državo med svoje sinove, toda ti so se neizogibno z delitvami uprli in se bojevali za očetovo dediščino. Po dolgotrajnih borbah so se zedinili v Verdunu 1.843. Država Karla Velikega je razpadla v tri dele. Najstarejši sin Lotar je dobil cesarski naslov, frankovsko Italijo, ter dolgi pas frankovske zemlje med Sredozemskim morjem, Alpami in Severnim morjem; ozemlje zahodno od tod je dobil Karel Plešasti, vzhodno pa Ludovik Nemški. Iz Karlovskega dela se je razvila Francija, iz Ludovikovega kasnejša Nemčija, do čim je srednji Lotarjev del, razpadel. — Ozemlje južno od Alp je tvorilo Italosko kraljestvo, iz poročja Rhona in Saone je nastala država Burgundija, za ozemlje med Alpami in Severnim morjem so pa bore Nemci in Francozi že nad tisoč let —

I. 1738. se je rodil pisatelj, šolnik in filolog Janez Debevec. Po dovršenih latinskih šolah je stopil v bogoslovje in bil 1.782. ordiniran. Služboval je zaradi slabega zdravja ves čas v Ljubljani. Škofa Hubersteina stremeljevo po uveljavljeno nekaterih janzenističnih načel na eni, pojačeno delo ljubljanskih slovenistov okoli leta 1780. na drugi strani ga je spravilo že kot mladega duhovnika v ožje stike s slovenskimi literarnimi krogi: z Japljem, od 1796 najbrž z Vodnikom, pozneje s Kopitarjem in Zoisom. »Kratki navki, reglee inu molitve sa sakrament te pokorec (1783) so mu pridobile glas slovenista, odlej se je s skromno ambicijo, a vztrajno vbadal za porast slovenskega pismenstva. Sodeloval je pri Japljevem prevodu Biblije in pri Vodnikovi priliki, učil ljubljanske bogoslovce lepe slovenščine, sestavljal slovensko slovnico in nemško-slovenski slovar. V jezikovnem in pravopisnem pogledu je bila zanj merodajna smer janzenističnih somišljenikov Japla in Gollmeyerja, ne pa Pohlina. Umrl je 10. junija 1821 v Žužemberku, ko se je tam čisto slučajno mudil.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl gosp. Valentin Zandar, poštni služitelj. Zapušča ženo in dva otroka. — Pogreb bo v nedeljo, 20. junija ob pol treh pop. iz kapelice sv. Jakoba na Žalah na pokopališče k Sv. Križu.

† V Fiume je umrl gospod Mihael Petrič, posestnik iz Gumnišča.

Naj rajnima sveti večna luč! Vsem, ki žalujejo za njima, naše iskreno sožalje!

Argonavti

Izvirno slovensko delo — spisal Radislav Rudan — je doživelo že v nekaj dneh velik uspeh. — Od mnogih strani smo prejeli zahvale za ta roman iz starih grških časov, iz dobe, ko so iskali zlato runo v Kolhidi znani junaki Jazon, Heraklejs, Argo in drugi ter na poti doživljali čudovite pustolovščine!

Pustolovka

znani Jack Londonov roman, bo naslednja knjiga, ki opisuje življenje Bušmanov na Guadalkanarju, otoku v Salomonskem otočju, ter trud bele pustolovke za zboljšanje tamkajšnjih življenj. razmer.

Bobri II. del

težko pričakovani, izidejo za »Pustolovke«

Osebnostne novice

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti v Ljubljani ga. Strojnar Ivana, Lenarčič Marko, Lipovšek Anton in Petrič Danijel, Cestitamo!

Diplomirani **VINKO SLANOVEC** dentist zobar se je preselil na Kongresni trg 8/1 poleg Kina »Matica«
Sprejema: 10-13 15-18. Izven teta ur po dogovoru

— Duhovne vaje za učitelje. Zveza katoliških učiteljev obvešča cenjene gospodične učiteljice, da bodo posebne stanovske duhovne vaje od 3. avgusta ob 6 zvečer, do 7. avgusta ob 9 zjutraj v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani. Duhovne vaje bodo odprte s tremi govori dnevn. Vodstvo zavoda bi izjemoma sprejelo kako gospodično tudi na hrano in stanovanje proti pogojem. Prav vse gospodične učiteljice najlepše vabimo k obilni udeležbi!

— Izredno hladno junijsko jutro. V petek podnevi ni bilo prave junijske vročine, bilo je nekoliko hladno, saj je najvišja dnevna temperatura dosegla le +16°, v Trnovem pa +16,4° C. V zadnjih 24 urah je bilo tudi nekoliko dežja, tako da ga je dežomer na univerzi nameril 1,8 mm, v Trnovem pa so ga na Opekarski cesti namerili celo 3,4 mm, tam je precej deževalo. V soboto je bilo zjutraj izredno hladno in je znašal jutranji temperaturni minimum v mestu +6,6°, v Trnovem pa celo +4,6° C. Bila je zjutraj na Barju nizka megla, ki pa se je kmalu razpršila, kakor hitro je sonce posijalo. Po zadnjem deževju močno narasla Ljubljanska je zelo upadla in se povrnila v svojo strugo. Barometer je visok in je v soboto zjutraj dosegel slanje 768 mm.

— PRAKTIČNO KNJIGOVODSTVO — inž. Smrtnik-Cuk dobite v knjigarnah in pri: Smrtnik, Celovška 14 — tiskarna.

— Slovenski pregovori o kresu (Jan. Krstnik, 24. junija). Ako se kukavica dolgo po kresu oglašja, draginjo prinaša. — Če kres dež — orehov ni. — Če na kresni dan dežuje, orehom slabo prerokuje. — Dež na sv. Janeza (kres) slabo nareja, sonce naj se rajši pratiki smeja. — Če so na sv. večer goste zvezde, so o kresu na travnikih goste kopice. — Do kresa suknjo obleči, po kresu jo pa s seboj vlačiti. — Dva sv. Janeza sta: Eden dan krči — sv. Janez Krstnik — kresni — drugi ga pa izteče — sv. Janez Evangelist — božični. — Kakršno je vreme krsnice, tako bo tudi žanjje. — Kolikor dni kukavica po kresu še kukava, toliko tednov po sv. Mihaelu ne bo mraza. — Kozorile so o božiču svetli (prazni), o kresu temni (polni). — Kukavica dolgo po kresu če kukava, dragota in glad v deželo pokuka. — O kresu — se dan povesli. — O kresu — se delo umesi. — O kresu je tako dolg dan: Če bi zjutraj kravo gonil, ima zvečer že teleta. — O kresu je tako dolg dan, da človek, če se skrči — vanj trči, če se stegne — pa vanj dregne. — O kresu se mora v prosu že prabec skriti. — Pred kresom prosil, naj deži; potem prositi treba ni. — Sv. Ivana klas — pripelje fanta v vas. — I. Šašelj.

— Jezikovne tečaje za italijanski, nemški, francoski, angleški in španski jezik posnete na gramofonske plošče dobite pri Everest Prešernova 44. Vse plošče jezikovnih tečajev so danes razstavljene v izložbi trvdke. Ogledite si jih!

— Več parov težkih in srednje težkih konj namerava mestna občina ljubljanska kupiti za lastno porabo. Vabimo posestnike, ki imajo take konje na prodaj, naj jih, če je mogoče, pripeljejo v sredo 23. t. m. ob 10 na mestno pristavo, kjer jih bo pregledala ocenjevalna komisija. Posestnike onstran žirne meje, ki ta dan ne bi mogli v mesto, pa prosimo, naj upravo mestne pristave v Povšetovi ul. št. 12 obvestijo pisмено, kakšne konje imajo na prodaj (opis) in po kakšnih pogojih. — Zapomnite si, da ima največjo izbiro dobrih harmonik, gramofonov in plošč po nizki ceni trvdka Everest, Prešernova 44. Ogled je neobvezen.

— Konzervirana čebula se je te dni pojavila v izložbah trgovin s hrano. Je to novi odlični proizvod znane domače trvdke ALPA izdelan po najnovejšem načinu dehidriranja. Vsaka gospodinja bo za prvih poizkusih spoznala prednost konzervirane čebule, ki je zelo ekonomična, hitro pripravljena, brez odpadka in se ne pokvari. Lahko trdimo, da je prava vitaminska zablada posebno pripravna za pošiljanje v paketih, ker je 10 dkg konzervirane čebule enako skoro 2 kg sveže. S tem novim proizvodom smo zavarovali, da ne bo pomanjkanja čebule.

— Za nove osebne legitimacije vam izdela fotografije hitro in lično Foto Bem — Wolfova ulica 6.

— Nesreča. Na Rakeku je 65 letna zasebnica Ana Intihar padla s hleva in si zlomila levo roko. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

Z Vrhniko

Vsa plačila za »Slovenca«, »Slovenski dom«, »Domoljuba«, »Bogoljuba« in »Slovenčev« knjižnico morete izvršiti na Vrhniko, Podlipka 9. — Tam je tudi prodaja posameznih knjig »Slovenčev« knjižnice.

Vsem posestnikom V. K. O. Brinje

Po nalogu mestne občine in pod nadzorstvom katastrskih oblasti bo podjetje civ. geometrov Pelca Zvonimira in Breskvarja Janeza pričelo v nekaj dneh izvrševati novo izmero vseh parcel in zgradb v k. o. Brinje.

Po čl. 12. zak. o katastru so vsi posestniki na svojih mejah dolžni postaviti vidne in pravilne mejnike. Te mejnike naj postavijo posestniki sporazumno tako, kakor svoja posestva uživajo. Mejniki morajo stati povsod tam, kjer se meja lomi ali krivi, ker se bo pri merjenju od mejnika do mejnika meja merila vedno kot ravna. Da bodo posestniki laže vedeli, kam je mejnik postaviti, bodo še s posebnim pozivom pozvani na ogled meje, kjer jim bo geometer brezplačno povedal, kam naj mejnike zakopajo.

Za mejnike se vzame lahko vsak kamen, dolg najmanj 60 cm, ki ima gornji del obdelan v štirioglati ali okroglo obliko, tako da se na oko takoj loči od drugega kamena na njivah. Navadni, do sedaj zakopani mejniki, ki niso obdelani in se lahko zamenjajo z drugim kamenjem, se bodo morali zamenjati s pravilnimi mejniki. Tozadevna podrobna navodila bodo dobili posestniki pri ogledu parcel na kraju samem.

Mejniki morajo biti postavljeni vidno ter smejo največ 10 cm gledati iz zemlje. Slabo postavljene mejnike, ki ne bi zadosti trdno stali ali bi gledali preveč iz zemlje, bo geometer pri merjenju dal popraviti, stroške za zamudo časa pa bodo morali plačati posestniki.

Da so posestniki izogibno vsem nepotrbenim stroškom, naj se udeležijo ogleda mej na svojih parcelah, poleg tega pa naj pripravijo vse, da bodo mejnike pravočasno postavili, to je najkasneje 14 dni po dnevu, na katerega bodo pozvani na ogled. Po tem roku bo postavil mejnike geometer, kakor se na njivah ali travnikih meja

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

V Montenero di Idria je umrla pretečeno sredo dne 16. t. m. Franciška Kobal roj. Kete po domače Vrhovčeva, doma iz Sanobora, ki je živel zadnji čas pri svojem vnuku, velečast. g. župniku Ivanu Kobalu. Bolehala je vso zimo in pomlad, zdaj proti poletju pa je v starosti 89 let in pol mirno v Gospodu zaspala. Bila je vzorna krščanska mati 13 otrok, katere je vse preživela, razen hčerke Marije, ki biva v Ljubljani v Marijinem domu. Svojega moža Antona je preživela, za 40 let. Pogreb je bil v petek, dne 18. t. m. v Montenero d'Idria. Njeni blagi duši naj podeli Bog obilno plačilo za njeno dobro delo!

Gobe. Ker se večkrat pripeti, da nabiralec gob dobro ne pozna, je treba biti pri nakupu previden. Župan je razglasil, da se sveže gobe smejo prodajati samo na pokritem sadnem trgu, kjer jih pregledajo.

Z Gorenjskega

Za gospodarsko izobrazbo mladine. Septembra meseca bosta na Gorenjskem odprta dve gospodinski šoli in sicer v Kranju in Kamniku. V gospodinsko šolo bodo sprejete deklice, stare najmanj 14 let, ki so kontale meščansko ali ljudsko šolo. Solanje bo trajalo eno leto. Dekleta bodo pozneje oproščena obiska gospodinske poklicne šole ali pouka v gospodinjstvu na trgovskih in obrtnih šolah. Lahko se izobrazijo za ljudske strežnice ali otroške vrtnarice. Gospodarska šola pa traja dve leti. Sprejemajo se dečki in deklice, stare nad 14 let, ki so dovršili ljudsko ali meščansko šolo. Deklice morajo odslužiti pred sprejemom leto dolžnostne službe. Gospodarska šola izobrazuje pisarniške moči in poučuje poleg splošnih predmetov tudi trgovske predmete predvsem strojeplasje in stenografijo.

Kazen za predrage gobe. Rudolf Petkoš, mesar na Bledu, je postal na Dunaj večjo količino suhih gob in je zahteval 32 mark za kilogram gob. Na Dunaju je pa določena maksimalna cena za suhe gobe, zato je deželni svetnik v Radovljici kaznoval Petkoša z globo 6000 mark.

S Spodnjega Štajerskega

Umrl je v Gradcu 62letni višji poštni kontrolor g. Ignacij Pečar. Truplo so prepeljali v Ruše in tamkaj pokopali. — V Mariboru je umrl 47 letni gradbeni delavec Franc Horvatič, v Radvanju pri Mariboru pa 56letna posestnica Stefanija Stiglic roj. Felč.

Nesreče. 63letni delavec Jakob Lovrenčič iz Močne pri Voseku je padel s strehe osem metrov globoko in si zlomil roke in noge. Dobil je tudi

Rejem v malih živali

malih živali

Da boste imeli čim več uspeha in koristni si naročite priznane, od strokovnjakov sestavljene knjige, ki vas bodo poučile o vsem, kar morate vedeti za zdravo in dobičkonosno rejo vaših živali

Gospodarska reja kuncev

Izdala Zveza društev »Mali gospodar«, II. izdaja, 118 strani, L 14—

Krištof Fr.:

Gospodarska reja koz

Izdala Zveza društev »Mali gospodar«, strani 56, L 12—

Slivnik A.:

Uvod v perutninarstvo

174 strani, broš. L 18—, vez. L 28—

LIUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pred škofijo 5 — Miklošičeva cesta 5

vidi, stroške pa bo moral plačati posestnik, ki kamnov ne bi postavil.

Vsa pojasnila in navodila, kolikor se tičejo zamejčitvenja ali ogleda na kraju samem, prejmejo posestniki v pisarni prevzemnikov poob. civ. geom. Pelca in Breskvarja, Cesta Arielle Rea 3-1. (Poleg Figovca) — vsak delavnik od 9—12.

V isto pisarno naj se javijo tudi vsi posestniki, ki so zadnja leta spremenili mesta bivališča ali stanovanja, pa niso sprememb javili zemljiki knjigi in katastrski upravi.

Opozarjamo še vse posestnike, da so bili pozvani vsi posestniki v inkorporiranih občinah, da morajo svoja posestva zamejčiti. Vsem, ki tega do sedaj še niso izvršili, naj velja to kot zadnji opomin.

hude notranje poškodbe. — 13letni pastir Jožef Hofer iz Remšnika je prišel z levo roko v slomoznico, ki mu je odrezala več prstov. — 11letna Veronika Minar iz Gornje Bistrice je med igranjem padla in si zlomila desno nogo. — 33letna Pavlina Brenzar iz Spodnjih Hoč je padla s senika in se hudo poškodovala.

Iz Hrvaške

Osnove za preureditev hrvaškega združenja. Hrvaško ministrstvo za narodno gospodarstvo izdeluje zakonsko osnovo za preureditev celokupnega hrvaškega združenja. Zakonska osnova predvideva vrhovno združeno zvezo kot centralo hrvaškega združenja, v katerem bo včlanjenih pet združenj zvez. Toliko jih namreč predvideva načrt novega združnega zakona. Bodo pa sledeče: Zveza kmečkih združenj, zveza obrtnih združenj, zveza uradnih združenj, splošna združna zveza in zveza nemških združenj.

Podpora siromašnim kmetom. Hrvaško ministrstvo za narodno gospodarstvo je poslalo veliki župi Sana in Luka (v Banja Luko) 1500 motik, 1000 komadov kos, 1200 kom. brusov, 750 lopat, 2000 srpov za žetev, 150 sekir in 150 žag, ki jih bodo razdelili med tamošnje siromašne kmete. Kmetje orodja ne bodo dobili zastonj ter ga bodo morali plačati po današnji ceni v treh letih.

Posebne popravilnice za čevlje. Na pobudo hrvaškega ministrstva za nar. gospodarstvo bodo v Zagrebu, Osijeku, Sarajevu, Banja Luki, Mostarju, Dubrovniku in v ostalih večjih hrvaških mestih v kratkem odprli posebne popravilnice za čevlje. Popravilo čevljev bo izvršeno hitro in zelo higiensko, brez nakazne in poceni. Popravilnice bodo razpolagale tudi z novo vrsto trpežnega in zdravega polpodplata.

Iz Srbije

Binkoštna zborovanja v Srbiji. Za binkoštno praznike je srbska vlada priredila v notranjosti Srbije več političnih zborovanj. Na katerih so govorili člani sedanega srbskega režima in razni kulturni delavci. Zborovanja so bila povsod dobro obiskana, posebno v mestih in večjih krajih. Na shodu v Nišu je govoril minister za narodno gospodarstvo dr. Nedeljko Vič, na zborovanju v Jagodini pa pravosodni minister Bogoljub Kujundžić. Vsi govorniki so poudarjali potrebo ohranitve miru in reda na sedanem srbskem državnem področju.

Močni potresni sunki. Beograjska potresna postaja je zabeležila na binkoštni ponedeljek potresni sunki. Središče potresa je bilo oddaljeno od Beograda 400 km.

Drobna ljubljanska kronika

Kongregacija gospodičen in kongregacija učiteljic pri sv. Jožetu imata v nedeljo, 20. t. m., ob pol 7 skupno sv. obhajilo, v ponedeljek pa redni shod. Pridite vse!

Danes ob tri četrti na 10 dopoldne bo v veliki filharmonični dvorani začel XI. produkcije šole Glasbene Maticice, ki je obenem zadnja produkcija v tekočem šolskem letu. Produkcija bo imela naslednji spored: 1. Narodna — Tomer: Vrabčeva, Tri titeer. M. Polić: Prišla je mlada, mladinski zbori. 2. Sattner: Sveti Matija, Mica Butica; Skerjanc: Kralj Matjaž — mladinski zbori s spremljevanjem klavirja. Pri klavirju Mica Saneleova. 3. Premr: Memento mori; Lortzing: Arja iz opere »Vormski orožar«. Poje Korošec Ladko iz šole ravnateljica Julija Beletica. Pri klavirju Silva Hrušovar. 4. Lajovic: Pesem o kralju; Pucinski: Arja iz opere »La Boheme«. Poje Vidmar Draga iz šole za prof. Wistinghausnov. Pri klavirju Maria Bizjakova. 5. Santel: Bibi; Mala predica — ženska zbor s spremljevanjem klavirja. Poje šolski zbor, pri klavirju Mica Saneleova. 6. Sattner: Pozimi iz šole; Aljaž: Sirota; Ferjančič: Sonce tone, tone; Lajovic: Pastirji — mešani zbori. Poje šolski zbor. Mindinski in šolski zbor vodi ravnatelj Mirko Polić. Na zadnjo produkcijo v tekočem šolskem letu se prav posebno opozarjamo.

Zadnji dan razstave Bruna Vavpotiča. Danes, v nedeljo, je zadnji dan razstave akvarelov Bruna Vavpotiča v Oberslovski galeriji na Cesti Arielle Rea. O tej razstavi smo poročali ponovno, da je imela izreden uspeh, tako pri strokovni kritiki kakor tudi pri občinstvu. Vseh razstavljenih 36 akvarelov je doseglo pri javnosti polno priznanje, zakaj Bruno Vavpotič je resničen, noster tako kot kakršnekoli, kakor virtuoz v akvarelu. Tehniki in v podajanju perspektive, ki jo zlasti zahtevajo taki motivi, kakor jih namreč izbira Bruno Vavpotič, t. j. iz stare in sodobne Ljubljane ter podokalskega sveta s hišami. Ta razstava pomenja tudi popolno zmago akvarelne tehnike nad predskolno, čes da je samo oja

zmožno podajati prave slikarske umetnine.

Razstava se danes zaključuje in zato vabimo občinstvo, naj jo v čim večjem številu obišče!

Školna operna šola priredi kot IV. letošnja produkcija nastop svojih goštev. Goštelj operne šole izvajajo pod izkusnim vodstvom gospe Pavle Lovsetove zanimiv spored, ki ga tvorijo scene iz znamenitih oper, deloma v solističnih nastopih, deloma v duetih in večjih ansamblih. Produkcija bo v ponedeljek, 21. junija, ob četrti na 19 v Slogini glasbeni dvorani. Spored prodaja šolska pisarna v Pražakovi ulici.

Počitniški tečaj na šoli Glasbene Maticice. Odbor Glasbene Maticice je sklenil na željo velikega števila staršev, da nadaljuje s poukom tudi v počitniškem času, kakor lansko leto. Prijavilo se je že precejšnje število goštev, sprejmejo se tudi novi. In sicer taki, ki se obvežejo, da bodo obiskovali šolo Glasbene Maticice tudi v šolskem letu 1943-44, t. j. od 1. septembra t. l. dalje. Vse podrobnosti se zvedo v pisarni Glasbene Maticice.

Diplomski koncert. Absolventka Glasbene akademije gđica. Ogrin Ksenija, učenka našega priznanega pedagoga prof. J. Ravnikarja bo na svojem koncertu (21. t. m.) v veliki filharmonični dvorani izvajala tudi Chopinov Scherzo v b-molu, ki spada med najtežje skladbe svetovne literature in eno najtežjih skladb svojega učitelja Čučetič dšl., ki je izšla v Novih akordih. Ta koncert je prvi samostojni nastop nadarjene pianistke in zasluži vse pozornosti našega glaslobičnega občinstva. Sporedi no. 3— in 1.— lro v knjižarni Glasbene Maticice. Začetek koncerta ob 19.

Ponesrečenel v Ljubljani. V Rožni dolini je 7-letni delavski sin Ludvik Fonda padel v kotli vrele vode. To po nesreči. V kotli je bila voda pripravljena za pranje. Deček se je močno opeljal po vsem spodnjem delu telesa. — Železniški namestence 44-letni Rudolf Zajc je spodrsnil na stopnicah ter si polomil desno roko. — Krožna žaga je obšla prste leve roke 32-letnemu delavcu An-

tonu Lebanu. — Z voza je padel in se hudo poškodoval na glavi 60-letni zidar Anton Jurčič. — V Opekarni na Viču zaposleni 15-letni delavec France Dolinar je padel in si zlomil desno roko.

Učite se strojeplasje! — Novi poletni strojeplasi tečaj — dnevi in večerni — (eno, dva, tri, trimesečni se pričnejo v torek 22. junija. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Desetiprsta učna metoda. Specialna strojeplasi šola: Največja moderna strojeplasi, raznovrstni stroji. — Informacije in prijave zvečer, Trgovska ulica 13.

V Ljubljani umrl ob 12. do 17. junija: Goldstein Filip Joze, 80 let, bivši optikar. Muzejstva ul. 5; Mazi Josip, 97 let, Bezen. Inšpektor v p. Cesta Rea Arielle 4; Gasperlin Ivan, 77 let, mestni sluga v p. Rožna dolina, C. XIII 5; Masne Marja, roj. Grimšič, 83 let, vdova čevljarja, Vidovdanska c. 9; Mihelič Marija, 69 let, vdova tesarja. Zvezna ul. 14; Toma Rozalija, roj. Rovensky, 74 let, vdova zasebn. uradnika, Zrinjskega c. 5. — V ljubljanski bolnišnici umrl: Turk Ivan, 86 let, upok. žel. zvanjitelj, Zaloška c. 1; Hrašt Ivan, roj. Beje, 77 let, vdova nadučitelja, Režijanska ul. 31; Babič Silvester, 19 let, sin rudarja, Kočevje, Rudnik 22; Koščak Jožef, 63 let, učiteljica, Bišče 8. obš. St. Jurij, okr. Ljubljana; Hewler Urška, roj. Kralj, 82 let, prevziteljica, Pod Tabornom 4. obš. Videm-Dobropolje; Suštaršič Alojzij, 4. mesece, sin posestnika, Podreber 8. obš. Semčič; Jerandčič Avgust, 43 let, podnadzornik polne agentov, Večna pot 2; Cerar Františka, roj. Jerab, 30 let, žena kovača, Coizova c. 9; Trček Matevž, 8 mesecev, sin delavca, Stara Vrhnika 63; Juvan Cvetko, 39 let, monterški vajenec, Rovte 59 pri Logatcu.

Gledališče

Opera:

Nedelja, 20. junija ob 17: »Prodana nevesta«. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

Ponedeljek, 21. junija: zaprto.

Torek, 22. junija: Zaprto.

Sreda, 23. junija ob 18: »Prodana nevesta«. Red A.

Četrtek, 24. junija ob 17: »Thais«. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

Petek, 25. junija: Zaprto.

Drama:

Nedelja, 20. junija ob 18:30: »Veliki mož«. Izven. Zadnjikrat v sezoni. Znižane cene od 15 lir navzdol.

Ponedeljek, 21. junija: zaprto.

Torek, 22. junija ob 18: »Jorijeva hči«. Red Terek.

Sreda, 23. junija ob 18:30: »Skupno življenje«. Red Sreda.

Četrtek, 24. junija ob 18:30: »Stari in mladi«. Red Četrtek.

Petek, 25. junija: Zaprto.

Abonente reda Četrtek opozarjamo, da bodo imeli v četrtek na praznik zaradi bližnjega zaključka dramske sezone izjemno na praznik predstav: »Stari in mladi«. Uprava nudi p. n. abonentom, ki bi zaradi praznika ne mogli prisostvovati, da morejo sedeti pri dnevnih blagajni osebno odgovoriti za ta večer in jim bo odpovedani sedež nadoknadn za predstav »Stari in mladi, ko bo za red Terek.

Naznanila

RADIO. Nedelja, 20. junija. 8 Napoved časa. Porocila v italijanski — 8.15 Orgelski koncert, izvajalja Margherita Nicotia — 11 Prenos pete maše iz bazilike sv. Pavla v Rimu — 12 Razlaga evangelija v italijanski — (O. G. B. Marino) — 12.15 Razlaga evangelija v slovenski (O. K. Sekovanič) — 12.30 Porocila v slovenski — 12.4

Tako je princeska Marjetica zapustila svoj lepi dom prav onega dne, ko je uboga Maruška pobegnila od Babe Zabe.

Ni poteklo mnogo ur, ko se je milostna grajska gospodična že na vso moč kesala, da

je zapustila lepi grad na sivi skali, kajti v žledčku jo je čudno ščipalo. A pretrmasta je bila, da bi se vrnila.

KINO SLOGA 27-36
Globoka drama, posneta iz življenja vestnega zdravnikarja s slovitimi karakternimi igralcem ZAHARIEWICZEM v filmu
»Življenje drugih«
najboljše poljske produkcije. V glavni vlogi se: E. Barzecevska in Jozef Wegrzyn...
Režija: Mihael Waszynski!
Predstave ob 14, 15.50, 17.40 in ob 19.30!

KINO UNION 22-29
Dvoje kubažnih znamenitih skladatelja V. Beilina prikazuje film
»Nestanovitno srce«
V glavnih vlogah: Germana Paolieri, Luisa Beghi, Roberto Villa, Osvaldo Valentini
PREDSTAVE:
ob delavnikih: 15.30, 17.30 in 19.30; ob nedeljah in praznikih: 10.30, 15.30, 17.30, 19.30

KINO MATICA 22-41
Film v najkrajših naravnih barvah! Čudoviti posnetki »zlata« Praga! Tragična zgodba deklice, ki jo je pogubilo vsemesto!
»Praga — zlato mesto«
V glavnih vlogah: Kristina Söderbaum.
Predstave ob 15, 17, 19.15 in v nedeljo matineja ob 11 dopoldne.
Od ponedeljka naprej Alida Valli v svojem najnovejšem filmu
»Nocoj nič novega«
V ostalih vlogah: Carlo Ninchi, Dina Galli.

KINO KODELJEVO 41-44
Zanimiva zgodba o obubošanem plemiču, ki si s plemenitostjo zopet pridobi nazaj čast in premoženje
»Roman revnega mladeniča«
V glavnih vlogah priljubljena igralca Amadeo Nazzari - Caterina Boratto.
Zanimiv zgodovinski film
»Elizabeta Ogrska«
Javor Pal - Katalin Karady.
PREDSTAVE: ob nedeljah ob 14.30, 17.30; ob delavnikih ob 18.

Dal 7 al 21 giugno vengono emesse due serie di BUONI DEL TESORO QUINQUENNALI 5 % A PREMI di L. 5 miliardi ciascuna

Interessi e premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 5% dal 15 giugno fino al giorno del versamento; per le sottoscrizioni eseguite dal 7 al 14 giugno vengono invece corrisposti ai sottoscrittori gli interessi 5% dal giorno del versamento fino a tutto il 14 giugno detto.

Le sottoscrizioni vengono eseguite solo in contanti, ma vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 5 miliardi di Buoni concorre annualmente a n. 10 premi per un ammontare complessivo di L. 10.000.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali del seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banche — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma:

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C. Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Banche, Banche, e Banche Popolari, nonché tutti gli Agenti di Cambio rappresentati nella firma dell'atto consortile dagli Istituti e dalla Compagnia Finanziaria sopra menzionati.

Od 7. do 21. junija bosta emitirani dve seriji

5 LETNIH 5 % ZAKLADNIH BONOV s PREMIJAMI vsaka po 5 milijard lir

Obresti in premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: 97 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 5% obresti od 15. junija do dneva vplačila; za vpisovanja od 7. do 14. junija pripadajo vpisnikom 5% obresti od dneva vplačila do vključno 14. junija.

Vpisovanje se lahko opravi samo v gotovini, toda sprejemajo se kot gotovina kuponi, dopuščeni za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 5 milijard lir Bonov odpade letno 10 premij v skupnem znesku 10.000.000 lir, ki se trebajo vsakih šest mesecev. Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banche — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma:

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C. Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale Banke, Bančniki, Ljudske Posojilnice kakor tudi vsi menjalnični Agenti, ki so člani zgoraj omenjenih zavodov in družbe »Compagnia Finanziaria«.

Nič boljšega si ne želi...

Sosede so vedno nagovarjale sosedo Rožo, 35 letno vdovo, naj se znova poroči.
»Le zakaj zlomka hočete, naj se poročim?«
je rekla, »saj imam psa, papigo in mačko!«
»Toda to ti vendar ne more nadomestiti moža!«
»Kako da ne? Popolnoma. Pes vedno godrnja, papiga kolne ves dan in mačka ostaja vse noči zunaj.«

Za zrak in sonce

»LANOL«

šport krema

BANCO DI ROMA

BANCA DI INTERESSE NAZIONALE - BANKA DRŽAVNE KORISTI
ANNO DI FONDAZIONE 1880 LETO USTANOVITVE

FILIALE DI LUBIANA
PODRUŽNICA V

Marijin trg 5, telef. 4316-4317

TUTTE LE OPERAZIONI DI BANCA - VSI BANČNI POSLI

Zahvala

Za premmoge izraze iskrenega sočutja ob bridki izgubi našega nepozabnega sina, brata, strica itd., gospoda

Ahlin Stankota

trgovca

Izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni vsem dragim sosedom, fantom in dekletom za izkazano naklonjenost in spoštovanje do pokojnega. — Nadalje sprejmite našo najlepšo zahvalo vel, ki ste našega STANKOTA spremlili na njegovi poslednji poti.

Ljubljana, Koseze, dne 19. junija 1948.

ZALUJOČI OSTALI.

Umrli nam je naš ljubljani mož in skrbni oče, gospod

Valentin Žandar
poštni služitelj

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 20. junija ob pol 3 popoldne z žal iz kapelice sv. Jakoba na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, 18. junija 1943.

Zalujoči ostali:

Helena, žena; Anton in Mija, otroka in ostalo sorodstvo.

V globoki žalosti sporočamo, da je umrl in šel po plačilo k Vsemogočnemu naš nad vse ljubljani sin in brat

Avguštin Remškar

Maša zadušnica za pokojnika se bo opravila v sredo, 23. junija, v župni cerkvi na Brezovici pri Ljubljani. Prosimo tihega sožalja.
Ljubljana, Brezovica, 18. jun. 1943.

Anton, oče; Frančiška, mati; Tončka in Slavka, sestre; Smuk Stanko, svak in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1,—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0,60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dolje:

Iščem točaja
ki naj mu bo glavna lastnost poštenost, ker bo imel opravka z blagajno. Ponudbe na: Kajfež, Florjanska ulica 4. (b)

Dekle

ki ima veselje do kuhinje, sprejme takoj hotel »Bellevue«. (b)

Gospodinjstvo pomočnica

ki ima veselje do kuhe, sprejme takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4148.

Perfektne korespondentino za italijanski in nemški jezik. Iščemo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Večletna praksa« št. 4131. (a)

Postrežnica

mlado, sameko, iščem za več dan s hrano v hiši. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 4108. (a)

Iščem

kuhinjske pomočnice, kuharico, točaja, spretnega fanta za vsa dela. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoj« — Ljubljana, št. 4150. (a)

Služkinjo

za vsa hišna dela. Iščem. Plača dobra. Sv. Petra c. št. 67. (a)

Lesni uradniki ali manipulant

ki niso zaposleni se vabijo, da se zglasijo v svrhu event. zaposlitve pri Sindikatu trgovcev z lesom, Ljubljana, Gregorčičeva 27 »Trgovski dom« — pritičje

Pisarniško moč

zmožno tudi praktičnega dela v ateljeju sprejem takoj. Fotograf Kocmur, Prešernova 9. (b)

Dekle

kakršne koli starosti za vsa kmečka dela sprejem takoj. — Ljubljana, Štepanjska cesta 22. (b)

Služkinjo

pošteno, krščansko, za splošna dela, sprejem. Zanoskar Marija, Rožna dolina, cesta 11, št. 9 b

Dekle

vajeno vseh hišnih del, pridno in pošteno, sprejem. Krušič, Bezenskova ulica 10. (b)

Kuharico

samostojno, z znanjem vseh gospodinjstvenih del sprejme boljša družina treh odraslih oseb v dobro, stalno službo. Plača 350 lir. Nastop po dogovoru. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4229. (b)

Službe

Istejo:

Akademik

išče kakršno koli zaposlitev čez počitnice. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zaposlitev« št. 4229. (a)

Mesto hišnika

ali oskrbnika sprejem takoj. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3940.

Gospodinja

izveščana prodajalka in zmožna tudi pisarniških del, poštena in vestna, želi primerne zaposlitve za takoj ali mesec julij. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3953. (a)

Abiturientka

perfektnim znanjem italijanske in nemške primerne zaposlitve (poldnevne ali pa za ves dan). Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 4155.

Šivilja

za kostume in obleke gre na dom. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4187.

Stanovanja

Istejo:

1 ali 2-sobno stanovanje ali prazno sobo s številnim in 3-člansko družino, kjer koli v notranjosti bloka. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3940. (c)

Zapestno uro

vrjedn 2400 lir dobi, kdor preskrbi dvo- ali tri-sobno stanovanje kjer koli znotraj bloka. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 4100. (b)

Stanovanje išče

starejša boljša dama, eno sobo s kuhinjo, kjer koli v Ljubljani, proti nagradi. Ponudbe pod »Mirna stranka« 4225 upravi. (c)

Kupimo

Rabljeni gramofone

in plošče zopet kupuje po zvišanih cenah trdka »Everest«, Prešernova ulica 44. (k)

BOE

lišče, delurlove, nošene in nove, pohorje kože v kakršnem koli stanju in vseh vrstah kože, domače zajeje kože, usnjate kovčge in aktivke stare in nove, čebelnj vosek, polhove čepice v dobrem stanju ter še celo in avroco kupuje trgovina ZDRAVIČ, Ljubljana, Stari trg št. 30. (k)

Čreslo, ježice

In kostonjev les, vsako količino, kupuje usnjarna LAVRIČ, LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 1

Kupim ruhe

kapne, ... ženski pretan. kupim v upr. »Slovenca« pod »Perilo« št. 4140. (k)

Globok otroški voziček

avto model, z roletno — kupim. Ponudbe v upr. »Slovenca« št. 4139. (k)

Kupim

harmonij Lenarčičevega sistema, ki je v dobrem stanju, s 5 oktavi ter s premikajočo klaviaturo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 4083. (g)

Prodamo

Suho sadje

prodaja Gospodarska zveza, Bleiweisova cesta 29.

Pege in lišaj

vam zanesljivo odstrani »ALBA« Krema, Drogerija KANC, Zidovska ul. 1.

Drevesca

sadna in okrasna vam morda hiražo, ne rodijo, zaostajajo in rasti? V vašo korist je, da se takoj posvetujete s strokovnjakom. Pooblaščen agronom ing. Prezelj, specialist za rastlinske bolezni (fitopatolog), Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Staro žimo

kupimo, vsako količino. Plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samo« dobra kvaliteta 3771.

DRVA
PREMOG
GOMBAC
GLEDALSKA 14

Tel. 40 68

Žganega apna

prodam večje količine in prvovrstno žganega. Doda takoj »Apnenica Vodlan, Dobropolje, ali Franc Vodlan, Costova 8, Ljubljana.

Hišna goba

njeno uničenje in zaščita samo pri strokovnjaku: Pooblaščen agronom ing. Prezelj — specialist za rastlinske bolezni (fitopatolog), Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Brezove metle

senene grablje in vile, držaje lopate itd. dobi pri Gospodarski zvezi, Bleiweisova cesta 29 in Maistrova 10. (l)

DRVA
I. POGAČNIK,
Ljubljana, Bohoričeva 8.
Tel. št. 20-59.

Ščurke

miš in podgane vam zanesljivo pokonča strup, ki ga dobite v drogeriji KANC, Zidovska ulica 1.

Otroški voziček

krem barve in temnost, zaradi celitve prodam. — Zorec, Marešičeva ul. 3.

Pšenico

krompir in ostale pridelke želite pridelati v obilni meri? Opažate zastoj v rasti, rastline vseh vrst, številne škodljivce in rastlinske zajedavce? Posvetujte se! Pooblaščen agronom ing. Prezelj, specialist za rastlinske bolezni (fitopatolog), Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Otroško klavirsko

harmoniko za učenje, zelo lepo, popolnoma novo, prodam za 1200 lir; in kromatično harmoniko za 80 basov za 1800 lir. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4133. (l)

Otroški globok voziček

z novo gumo, popolnoma prenovljen prodam za L 900.—. Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3 (vhod skozi vežo). (l)

Gosje perje

puh in perje, mesano — prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4136.

Škodljivce

podgane, ščurke, stenice, mišje, grinja, lesne črve, mravlje, ribice, koščice, miši, voluharje, bramarje, uši, vrabce, vrane itd. pokončujte! Sodobno, strokovno sestavljeni, praktični preizkušeni ing. Prezelj, specialist za rastlinske bolezni in priznanja! Pooblaščen agronom ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Prodaj

klavir znamke Ant. Machl in gostinski biljard, vse v dobrem stanju. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4137. (l)

Šivalni stroj

»Singer«, pogrezljiv, še ne rabljen, zadnji model, prodam. Gasilska c. št. 10 Šiška. (l)

Ugodna prilika!

Lepo usnjeno klubsko garnituro prodam. Dobra nalozba denarja. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4093. (a)

Kosilni stroj

v dobrem stanju (Dering) naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 4071.

V deškem vzgajališču

Zaloška cesta 77, Moste, se dobi sadike od jedline in krmilne pese ter zelja, karfiolate, rožnatega ohrovtja, endivije itd.

Za »samokuhalnik«

naj se zanimajo gospodinjke, katere žele hraniti kurjavo in čas. Preprosto in poceni. Mizarstvo Kernjak, Trzaska c. 92.

Usnjene izdelke

barvate le s specialno barvo, ki usnju ne škoduje, Efaks, Napoleonov trg.

Lep damski plašč

temnomoder, nov, zelo dobro blago za visoko postavbo ugodno prodam. Pooblaščen damski krojač Tavčar, Ilirska ul.

Ročni voziček

nov ugodno prodam. Gerbec, Dolinska steza št. 4, nasproti lekarni v Spod. Šiški. (l)

Posestvo

nijava, vrt vas s pridelki ne zadovoljuje? Vodstvo, nadzor in vsi potrebni nasveti pri: Pooblaščen agronom ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova ul. 3.

»Singer«

štivalni stroji, pogrezljivi, malo rabljeni ugodno prodam. »Triglava«, Resljeva cesta 16.

Šivalni stroj

nov, in pisalni stroj portabel in velik, prodam. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4171.

Košnja travnika

približno 2 ha v Rakovi jasi naprodaj v gostilni »Soča«, Sv. Petra cesta v ponedeljek 21. junija od 11 do 12. (l)

Prodaj:

2 »skoraj novi« furnirani postelji z novimi omaricami, razna okna in žaluzije, razne zabojne, dve črni moški obleki prikladni za natakiranje, otroški igralni voziček, lušter, skoraj nov s 5 žarnicami za 1500 Lr. Ogled iz prilaznosti pri A. Oblat, Sv. Petra cesta 18.

Živo apno

prodaja Sadlarska zadruga, Rožna dolina c. XVII št. 1. (l)

Šivalni stroj

pogrezljiv, skoraj nov, siva napel in nazaj, stepa, napred. Pred skofijo št. 19, Viktor. (l)

Ročni voziček

se v novem stanju in rabljen triletni zelo poceni naprodaj. Šuštaršič, mehanična delavnica, Bleiweisova cesta 13 (Figovec, levo dvorišče). (l)

Vrtni stole

zložljive, gostilniške prodaja Tribuč, Sodarska št. 2 nad Florjansko cerkvijo.

Letošnje seno

prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4209.

Bele usnjene čevljičke

št. 31 prodam. Vprašati: Sv. Petra cesta 52. (l)

Šivalni stroj

znamke »Pfaff«, dobro ohranjen, napredaj. Naslov v upr. »Slov.« 4221.

Šivalni stroj

pogrezljiv, dobro ohranjen, prodam. Ogled v nedeljo, Breg 2, 1. nadstropje, Miller.

Sobe

Oddajo:

Opremljeno sobo

sončno oddam v centru eni, dvema ali trem boljšim osebam. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 4192.

Tri prazne sobe

lepe, zračne, na Ježici, oddam; velik balkon in krasen vrt. Prodaj: pisalni stroj »Stoewer« in nekaj komadov vrtnih dežnikov. Naslov dobite v upr. »Slovenca« 4231.

Istejo:

Skromno sobo

opremljeno ali tudi neopremljeno, s separatnim vodom išče miren gospod, kjer koli znotraj bloka. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Miren kotiček« št. 4047.

Preprosto opremljeno

ali prazno sobo išče duhovnik. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Miren kraj« št. 4123. (a)

Sobico

s prostim vodom iščem za takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Učitelj« št. 4116. (a)

Posestva

Prodaj:

HISA, dvonadstropna za Bežigradom.
HISA, dvonadstropna v Šiški.
HISA, prtilična v bližini ulovarne Union.
HISA, enonadstropna v Šiški.
HISA, visokoprtilična v severnem delu.
VILA s 1000 m² vrta v Šiški.
HISA, enonadstropna pri Sv. Petru.
Realiteta pisarna ZAJEC Andrej, Tavčarjeva ul. 10.

Naprodaj:

PARCELE: za Bežigradom, v Šiški, Rožni dolini, pri Sv. Petru, v vzhodnem delu in v bližini dramskega gledališča po 55, 100 lir itd. ZEMLJIŠČE za industrijo. Realiteta pisarna ZAJEC Andrej, Tavčarjeva ul. 10.

Štiri stavbne parcele

po 680 m² v Dobropolju poleg župne cerkve na prodaj. Ponudbe: Kmeziško društvo Dobropolje. (p)

Hišo ali zemljišče

kupim kjer koli do 750 tisoč lir. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Obrtnik« št. 4143. (p)

Parcelo

kupim za 150.000, event. več. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sem interes« št. 4144. (p)

Travniki kupim

od 5 do 20.000 m², kjer koli. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra krma« št. 4145. (p)

Visokoprtilično hišo

z 3 trisobnima stanovanjema ter lepim vrtom. Prodaj v severnem delu za 230.000 lir. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Nova hiša« št. 4146. (p)

Hišo

dvonadstropno, 7 stanovanjsko, novo, v zapadnem delu, prodam. Cena 975.000, Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Krasna lega« št. 4147. (p)

Stavbno parcelo

v idilni legi prodam za 34.000 lir. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Dolenjska cesta« št. 4191. (p)

Parcele

od 400 m² dalje prodaj: »Globus«, Petrarceva 26.

Industrijske parcele

od 5000 m² dalje prodam. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Sever« 4200. (p)

Živali

Prodaj

2 kozli mlekarici z mladici, 2 zajeja hleva s 3 predeli. Cesta v Mestni log št. 53. (j)

Izredno finega konja

ima naprodaj Mlle Vrančič. Metlika. Informacije daje gostilna Kajfež, Florjanska ulica 4. (j)

Rodovniško kravo

s prvo premijo, čistokrvno montafonko, pet let staro, prodam. Osolnik Anton, Muhaber p. Novo mesto. (j)

Dotični gospod,

ki je prevzel na Opekarski cesti majhno svetiljarstvo pisico z belo liso na vratu, naj se oglasi zaradi znamke in ovratnika na Sv. Petra cesti 55/1. (j)

Nekaj konj

bo naprodaj v sredo in četrtek v gostilni Česnovar, Dolenjska cesta. j

Poduk

Gospa poučuje

italijansko in nemščino po hitri in praktični metodi. Ugodne cene. Rimska cesta 10/2, dešno, (u)

Mesečno 500 lir

nagrade in hrano (event. stanovanje) damo sposobni gospodini ali gospodu čez počitnice proti celodnevni pomoči gimnazijcu pri učenju. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poduk« št. 4203. (u)

Obrt

Pozor stavbeniki

in hišni posestniki! Dobavljam, polagam in stružim stare parkete

Josip Brlec

Kolodvorska 28, Ljubljana

PILARNA

I. FIGAR